

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ทิชากร ใช้บางยาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ทิชากร ใช้บางยาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

SCHOOL BUDGET MANAGEMENT UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

TICHAGON CHAIBANGYANG

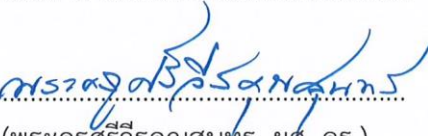
A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
ชื่อนักศึกษา : ทิชากร ใ้บบางยาง
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิบูล ทาชา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิระคุณสุนทร, ผศ. ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิบูล ทาชา)

กรรมการ

.....
(พระครูสุธีจรรย์วัฒน์, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ. ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

Thesis Topic : School Budget Management under Chaiphum Primary
Educational Service Area Office 2
Student's Name : Tichagon Chaibangyang
Degree Sought : Master of Education
Program : Educational Administration
Anno Domini : 2023
Advisor : Asst. Prof. Dr. Witoon Thacha

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational
Administration)

Dean Faculty of Education

.....
(Phrakhrusriveerakhunsunthorn, Asst. Prof. Dr.)

Dissertation Committee:

Chairman

.....
(Asst. Prof. Dr. Paisan Suwannoi)

Member (Advisor)

.....
(Asst. Prof. Dr. Witoon Thacha)

Member

.....
(Phrakhrusutheejarriyawat, Asst. Prof. Dr.)

Member

.....
(Phrakhrudhammabhisamai, Asst. Prof. Dr.)

Member

.....
(Phramaha Suphachai Suphacicco, Asst. Prof. Dr.)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
ชื่อนักศึกษา	: ทิชากร ใช้บางยาง
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	: 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิบูล ทาชา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 220 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 145 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 หากพิจารณาในด้าน 6 ด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ด้านการวางแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และ 2) ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ปัญหาที่พบ คือ งบประมาณที่ภาครัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหาร การจัดทำเอกสารด้านการเงินไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรขาดความรู้ในเรื่องของกฎระเบียบ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ การระดมทุน จัดตั้งผ้าป่าเพื่อการศึกษา จัดอบรมเจ้าหน้าที่ในการจัดทำเอกสารมีการกำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ, การบริหารของสถานศึกษา

ABSTRACT

Thesis Topic : School Budget Management under Chaiyaphum
Primary Educational Service Area Office 2
Student's Name : Tichagon Chaibangyang
Degree Sought : Master of Education
Program : Educational Administration
Anno Domini : 2023
Advisor : Asst. Prof. Dr. Witoon Thacha

The objectives of this research were as follows: 1) To study the school budget management under Chaiyaphum primary educational service area office 2. 2) To study the problems and guidelines for developing school budget management under Chaiyaphum primary educational service area office 2. The sample group used in the research was school administrators under Chaiyaphum primary educational service area office 2, there were 220 people, the sample group was 145 people. Data were analyzed by percentage, mean (Mean), and standard deviation (Standard Deviation).

The results of the research revealed that 1) School budget management under Chaiyaphum primary educational service area office 2 overall was at a high level with an average of 4.77. If considering the six aspects, it was found that all aspects were at the highest level in terms of monitoring and evaluating budget expenditures with an average of 4.80 in the management of supplies and assets with an average of 4.79 in budget planning with an average of 4.79 in financial management and accounting management with an average of 4.77 budget allocation with an average of 4.73 and in terms of resource mobilization and investment for education with an average of 4.72 and 2) The results of the study of problems and guidelines for developing school budget management under Chaiyaphum primary educational service area office 2 found that the problem found was that the budget allocated by the government was insufficient for administration. Financial documentation is out of date. Personnel lack knowledge of regulations. As for the development of educational institutions' budget management, they are raising funds, setting up ramifications for education. Organize training for staff in the preparation of regulatory documents supervise operations

Keywords: Budget management, School administration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิหุล ทาชา อาจารย์ที่ปรึกษา พระครูสุจริชัยวัฒน์ ผศ. ดร., พระครูธรรมมาภิสมัย ผศ.ดร., พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ ผศ.ดร., ผศ.ดร. เอกชาติรี สุขเสน ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการ เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณนายเศรษฐศักดิ์ เฝ้าทรัพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรพิทยา นายชัชวากร ขำทิพย์พาทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่ นายดวงดี ภารา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนายม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จการศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการะบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณงามความดีนี้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนามพร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติด้วยเทอญของจึงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ ทุกท่านเทอญ

ทิวากร ใช้บางยาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา.....	6
2.1.1 ความหมายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา.....	6
2.1.2 ความสำคัญการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา.....	8
2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา.....	10
2.2 สภาพพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	29
2.2.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2.....	29
2.2.2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	31
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
2.3.1 งานวิจัยในประเทศ.....	32
2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	33
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	39
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	43
4.4 ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	48
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	51
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	51
5.2 อภิปรายผล.....	54
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	64
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	83
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC) ของแบบสอบถาม.....	87
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try-out).....	93
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	95
ประวัติผู้วิจัย.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	การจัดกลุ่มขอขบข่ายการบริหารงบประมาณ..... 15
2.2	การวิเคราะห์ขอขบข่ายการบริหารงบประมาณ..... 23
2.3	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหา..... 27
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 43
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2..... 44
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ..... 44
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2ด้าน การวางแผนงบประมาณ..... 45
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์..... 46
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี..... 46
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การจัดสรรงบประมาณ..... 47
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา..... 48

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แผนที่แสดงความรับผิดชอบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2..... 29
2.2	โครงสร้างของหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2..... 31
2.3	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 37
5.1	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2..... 57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 80 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาวัฒนธรรม และใน (3) ระบุว่ารัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การปฏิรูปการศึกษาของไทยเกิดขึ้นตามเจตนารมณ์ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตราที่ 29 และ 50 โดยให้ตราพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มีสาระสำคัญ เกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ การปฏิรูปการศึกษา จะประกอบด้วย การปฏิรูปกระบวนการ 4 กระบวนการ ได้แก่ การปฏิรูป การบริหารและการจัดการ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปกระบวนการ เรียนรู้ และการประกันคุณภาพทางการศึกษา มีการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทาง ปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีนโยบายมุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ สถานศึกษา และจัดระบบการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ซึ่งทางรัฐบาลได้สนับสนุนอย่างเพียงพอทั้งทางด้านงบประมาณและบุคลากรที่ให้ความรู้แก่สถานศึกษา แต่งานบริหารงบประมาณและการเงินนั้นมีความสำคัญเพราะเป็นงานที่ส่งเสริมกิจการงานต่าง ๆ ให้สถานศึกษาสามารถ ดำเนินงานได้ลุล่วงไปด้วยดีอีกทั้งมีกฎหมายแฟ่งเข้ามาเกี่ยวข้อง หากมีการกระทำผิดระเบียบ จึง ต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบถูกต้อง โดยปริมาณของงบประมาณที่สถานศึกษา ได้รับนั้นจะแปรผันตามสัดส่วน ขนาดและปริมาณงานในโรงเรียน

จากการกระจายอำนาจตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว ซึ่งทำให้สถานศึกษาสามารถบริหารตนเองได้อย่างอิสระ แต่ก็เป็นภาระหนักของผู้บริหาร เพราะการกระจายอำนาจเป็นการกระจายทั้งภารกิจและความรับผิดชอบ ทั้งในด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคลากรและการบริหารทั่วไปในการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณให้สถานศึกษา ถือเป็นภารกิจที่สำคัญภารกิจหนึ่งของผู้บริหาร จากที่ผ่านมาผู้บริหาร โรงเรียนไม่ได้บริหารงบประมาณเอง เพราะกรม ต้นสังกัดจะเป็นฝ่ายตัดสินใจ และบริหารจัดการงบประมาณเกือบทั้งหมด จะมอบหมายให้โรงเรียนดำเนินการในส่วนงบประมาณค่าวัสดุเพียง เล็กน้อยเท่านั้น ปัจจุบันโรงเรียนมีบทบาทในการบริหารงบประมาณด้วยตนเอง ตามขอบเขต ภารกิจงาน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี 3) การจัดสรรงบประมาณ 4) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 5) การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งลักษณะการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในปัจจุบัน กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงบประมาณและหน่วยบริหารการเงินโดย สถานศึกษาสามารถกำหนดความต้องการและเสนอของบประมาณผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอยู่ในรูปของเงินก้อนที่สถานศึกษามีอำนาจในการบริหาร ตามกรอบงบประมาณที่ได้รับ การบริหารระบบใหม่ จะเน้นการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของงานหรือมุ่งเน้นผลงาน ส่วนระบบงบประมาณก็จะเป็นแบบมุ่งเน้นผลงานที่ลดการควบคุม รายละเอียดจากส่วนกลาง เพื่อให้หน่วยงานมีความอิสระและความคล่องตัวในการบริหารให้ บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้และเพื่อให้การบริหารงบประมาณมีความสอดคล้องกับระบบและวิธีการ ก็ระบบและวิธีการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์มีผลสำเร็จตามภารกิจที่ กำหนดและรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีแผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการติดตาม รายงานผล เป็นเครื่องมือกำกับดูแลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ (กระทรวงการคลัง, 2546)

เนื่องจากงานบริหารงบประมาณและการเงินของแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษา ขนาดเล็กงานบริหารงบประมาณย่อมมีน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่หรือสถานศึกษาที่มี บุคลากรจำนวนมาก ทั้งทรัพย์สินงบประมาณ และองค์ประกอบอื่น ๆ ก็มีมากขึ้น ซ้ำยังมีวิธีการที่ เป็นระบบและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่องานงบประมาณและการเงินของสถานศึกษาด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะดำเนินการต่าง ๆ ได้ต้องอยู่ในกรอบของอำนาจ และหน้าที่ตามกฎหมาย และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการนั้น ๆ โดยได้กำหนดให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาดังปรากฏใน บทบัญญัติมาตรา 39 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงและในการ บริหารงบประมาณอีกคนหนึ่งซึ่งเข้ามามีบทบาทอย่างมากเข้ามาช่วยในการบริหาร

งบประมาณของสถานศึกษา คือ หัวหน้างานการเงินของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้จัดทำบัญชีงบประมาณ ตรวจสอบการใช้จ่ายของสถานศึกษา ความสามารถของหัวหน้างานการเงินก็มีผล อย่างยิ่งต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษานั้น ๆ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทุกแห่ง ดำเนินการตามนโยบายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) และคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2553 เห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกระดับ ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ด้าน ได้แก่ สร้างสังคม ที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกระดับเจตจำนง ทหารการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนา ระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต และยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทย เพื่อเป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการ กำหนดแนวทางและกลไกในการ ดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองต่อการแก้ไข ปัญหาการทุจริตได้อย่างทันทั่วทั้งที่ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จึงมีนโยบายในการบริหารงาน ว่าจะบริหารงานและส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปฏิบัติราชการอย่างมีคุณธรรม มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต โดยมีแนวทางเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการบริหารงานเพื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และประชาชน โดยในกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ จะมีการควบคุม กำกับ ดูแล แนะนำข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

จากความสำคัญของการบริหารงบประมาณที่กล่าว เนื่องจากผู้วิจัยผู้มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาแต่ละด้าน เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง การบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และเป็นข้อมูลให้กับโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

1.2 คำถามวิจัยการวิจัย

1.2.1 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับใด

1.2.2 ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีอะไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.3.2 เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหาสาระที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบในการศึกษาไว้ 6 ด้าน ได้แก่

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี
3. การจัดสรรงบประมาณ
4. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
6. การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 220 คน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgna) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 155 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยเพื่อความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

1.5.1 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดสรรเงินงบประมาณที่ทางราชการจัดสรรให้สถานศึกษา โดยมีการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน บริหารการเงินอย่างมีระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการ และมีการดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1.5.1.1 การวางแผนงบประมาณ หมายถึงการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ จัดทำแผนงบประมาณ และจัดทำค่าของงบประมาณ

1.5.1.2 การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี หมายถึง การกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่าย การนำส่งเงิน จัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน และงบการเงิน การตรวจสอบและการรายงาน

1.5.1.3 การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การได้รับเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณแล้วพิจารณาวงเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

1.5.1.4 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง การกำกับควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษาและการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.5.1.5 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง การระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ การดำเนินการด้านกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ การจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์

1.5.1.6 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณหมายถึง การติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ และจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ และการรายงานผลการดำเนินงาน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

1.6.2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 และศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในหัวข้อที่ศึกษา โดยมีการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
  - 2.1.1 ความหมายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
  - 2.1.2 ความสำคัญการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
  - 2.1.3 ขอบข่ายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
- 2.2 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  - 2.2.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  - 2.2.2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน และรายได้อื่น ให้เป็นไปตามระเบียบ เพราะการบริหารงบประมาณเปรียบเสมือนเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อให้งานหรือโครงการที่สถานศึกษากำหนดไว้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยสถานศึกษาต้องจัดให้มีการบริหารการเงินอย่างมีระบบ มีการควบคุมการดำเนินงานทางด้านการเงินให้มีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการเงิน เพื่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณและการเงินของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

อาชีวะะห์ วานี (2556) กล่าวว่า งบประมาณในสถานศึกษา หมายถึงแผนการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะตัวเงิน ซึ่งแสดงเป็นรายรับ รายจ่ายของสถานศึกษา ซึ่งงบประมาณเป็นตัวช่วยในการบริหารงานให้ได้ผลดีที่สุด

สุรวุฒิ ตั้งดี (2558) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา หากพิจารณาในเชิงภาระหน้าที่ทางการบริหารแล้ว การบริหารงบประมาณก็คือ การจัดการด้านการเงินในเงื่อนไขและข้อจำกัดทางการจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปการบริหาร งบประมาณในแต่ละปีเป็นไปตามระบบปีงบประมาณ ซึ่งเริ่มจากวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป แต่ในสถานศึกษาการดำเนินการจะเริ่มตามปีการศึกษา คือ ตั้งแต่ต้นเดือนพฤษภาคมจนถึง สิ้นเดือนเมษายนของปีถัดไป ซึ่งไม่ตรงกับปีงบประมาณ หากเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณแต่ละปีการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยเงินงบประมาณทั้งสองปีงบประมาณ คือ ตั้งแต่เปิดภาค เรียนจนถึงสิ้นเดือนกันยายนเป็นของปีงบประมาณหนึ่ง และตั้งแต่เดือนตุลาคมจนปิดภาคเรียนเป็น ของอีกปีงบประมาณหนึ่ง สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดแผนงาน งานหรือโครงการให้สอดคล้องกับ งบประมาณ ในปีนั้น ๆ แต่หากเป็นสถานศึกษาของเอกชนไม่จำเป็นต้องอาศัย งบประมาณแผ่นดินก็อาจกำหนดงบประมาณการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับปีการศึกษาได้

ชนิษฐา ยศเมฆ (2560) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดสรรเงิน งบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่ทางรัฐจัดให้ หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก องค์กรเอกชน หรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการ และมีการ ดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จารุวรรณ มาเต้น (2561) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณในโรงเรียน เป็นการวางระบบ การบริหารการเงินของโรงเรียนซึ่งเป็นระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมีความอิสระและ คล่องตัว ในการบริหารการเงินตามแนวทางการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management: SBM) ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม ในทุกระดับ การบริหารจัดการตนเอง และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ โดยโรงเรียนจะต้องแสดงแผน รายได้และแผนการใช้จ่ายเงิน มีการควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนด มีระบบข้อมูลที่เชื่อถือได้เป็นปัจจุบันและครอบคลุมการดำเนินการทางการเงินทุกด้าน

ดร.ณภพ เย็นวัฒนา (2562) กล่าวว่า งบประมาณเป็นเงินที่ ทางราชการจัดสรรให้ สถานศึกษา เพื่อใช้ ในการบริหารสถานศึกษาและจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยอาศัยการวางแผน ทางการเงิน การจัดการและใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษา โดยการบริหารงานงบประมาณเป็นการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับ การเงิน พัสดุ และการจัดการงบประมาณและพัสดุในโรงเรียน ซึ่งการบริหารงานงบประมาณที่ดีจะ ก่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเห็นได้จากหน่วยงานทางการศึกษาได้ ให้อำนาจสถานศึกษาในการบริหารจัดการ งบประมาณอย่างมีอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งโรงเรียนจะต้องมี การวางแผนงบประมาณ ควบคุม ตรวจสอบ และมีการประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

ชุตินา พวงทอง (2563) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานบริหารงบประมาณ ที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐ และรายได้อื่น โดยมีการบริหารการเงินอย่าง มีระบบ มีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินให้มีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการเงินเพื่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประสิทธิผล โดยเน้นการบริหารจัดการที่ผลการดำเนินงานกับงบประมาณมีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์มากที่สุด

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว จึงสามารถสรุปความหมายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ได้ว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดสรรเงินงบประมาณที่ทางราชการจัดสรรให้สถานศึกษา โดยมีการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน บริหารการเงินอย่างมีระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการ และมีการดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

2.1.2 ความสำคัญการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

เสนห์ เหล่าเสนา (2544) งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน เป็นอย่างมาก มีดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศ ทุกงานที่รัฐบาลประสงค์ดำเนินการจะจัด ไว้ในงบประมาณ โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศ การใช้จ่ายของรัฐบาล หากใช้จ่าย ให้ดี และถูกต้องจะสามารถ นำความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมหาศาล
3. เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด
4. เป็นเครื่องมือกระจายรายได้ของประชาชนที่เป็นธรรม โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณไปสู่จุดที่ช่วยยกฐานะของประชาชนที่ยากจนให้มีรายได้สูงขึ้น
5. เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ โดยรัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณ ให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ
6. เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์ งานและผลงานที่รัฐบาลจะดำเนินการให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ เนื่องจากงบประมาณที่รวมทั้งหมดของงานและแผนงานที่รัฐบาลจะดำเนินการในแต่ละปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงบประมาณว่า รัฐบาลใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมเศรษฐกิจของ ประเทศ งบประมาณจึงมีบทบาทและความสำคัญซึ่งจำแนกตามบทบาท ได้ดังนี้

1. บทบาทด้านเศรษฐกิจงบประมาณมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ประเทศ เป็นเครื่องมือที่ภาครัฐใช้ในการกำหนดวางแผน ว่านโยบายเพื่อใช้ในการกระตุ้นและ พัฒนาประเทศ โดยรวมทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

2. บทบาทด้านการบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือในการวางแผนดำเนินงานของรัฐบาลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3. บทบาทด้านการเมือง งบประมาณเป็นตัวควบคุมการดำเนินงานของรัฐบาลและเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างความน่าเชื่อถือของรัฐบาลต่อประชาชนทุกภาคส่วน

ปาริตา ศุภการกำจร (2557) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณมีความสำคัญ คือ เป็นเครื่องมือในการบริหารทั้งในระดับประเทศและระดับองค์กรหรือหน่วยงาน โดยบริหารตามแผนงานและการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

ซูบริ ม่วงกุ่ม (2558) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณมีความสำคัญยิ่งโดย ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมกลุ่มงานทั้งหมด ทั้งงานวิชาการ กลุ่ม บริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารต้องบริหารองค์กรให้มี ประสิทธิภาพภายใต้ความโปร่งใส จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สุรวุฒิ ตั้งดี (2558) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ นับเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเสนอของบประมาณ เพราะกิจกรรมในส่วนนี้เป็นการดำเนินงานเพื่อให้สามารถบรรลุถึงสิ่งที่กำหนดไว้แล้วในโครงการก็ได้รับงบประมาณ โดยอาศัยเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยกันปฏิบัติภารกิจ โดยไม่ขัดต่อเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่เจ้าหน้าที่ของงบประมาณ กำหนดงานดำเนินการไปตามขั้นตอนภายในช่วงเวลาของปีงบประมาณและสอดคล้องตามระเบียบในการจ่ายตามหมวดนั้น ๆ การดำเนินงานดังกล่าวผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในทุกเรื่อง เพื่อให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปโดยราบรื่น สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนางานในหน่วยงานที่ต้องการได้

สุภัทรีญา บัวเกตุ (2558) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของงบประมาณว่า เป็นสิ่งที่รัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้

เกตุจันทร์ทา ศรีวะระมย์ (2560) ได้กล่าวว่า งบประมาณแผ่นดินเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการบริหารงานของรัฐบาลเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารในทุกระดับและด้วยเหตุที่ว่างบประมาณเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการวางแผน การควบคุม การตัดสินใจในการวางแผน นโยบายและจัดสรรงบประมาณของผู้บริหารว่าจะสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาประเทศหรือไม่เพียงใดนั้น ระบบงบประมาณที่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับการบริหารประเทศย่อมจะส่งผลให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายที่แท้จริง

สุภาพร ศรีษะเนตร (2560) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ มีความสำคัญครอบคลุมงานทั้งหมดขององค์กร งบประมาณเป็นเครื่องมือการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายองค์กรได้วางไว้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด

เพ็ญพรรณ บางอร (2562) กล่าวว่า งบประมาณสามารถกำหนดทิศทางของแผนงาน การปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน งบประมาณเป็นสิ่งที่ทำให้งานเดินต่อไปจนสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว จึงสามารถสรุปความสำคัญการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ได้ว่า

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมกลุ่มงานทั้งหมด ทั้งงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในทุกเรื่อง จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปโดยราบรื่น และมีประสิทธิภาพภายใต้ความโปร่งใส ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวว่า ได้ให้ความเห็นว่า ขอบข่ายของระบบงบประมาณมีมาตรฐาน 7 ด้าน คือ

- 1) การวางแผนงบประมาณ
- 2) การกำหนดผลผลิต และการคำนวณต้นทุน
- 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ
- 5) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 6) การบริหารทรัพย์สิน
- 7) การตรวจสอบภายใน

อรพรรณ พรสีมา (2546) ได้ให้ความเห็นว่า ขอบข่ายของงบประมาณมีขอบข่ายภารกิจที่เขตพื้นที่และ สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 1) การจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ
- 2) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 3) การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) การบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการ บริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้ จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนโดย มีขอบข่ายภารกิจ ดังนี้

- 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ
- 2) การจัดสรรงบประมาณ
- 3) การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน
- 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษา
- 5) การบริหารการเงิน
- 6) การบริหารบัญชี
- 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ได้กำหนดการ กระจายอำนาจภารกิจของงบประมาณสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำแผนงบประมาณ
- 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
- 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ
- 4) การทอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การเบิกเงินจากคลัง
- 12) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 13) การนำเงินส่งคลัง
- 14) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 15) การจัดทำรายการทางการเงินและงบการเงิน
- 16) การจัดทำและจัดหาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 17) การวางแผนพัสดุ
- 18) การกำหนดรูปแบบรายงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง
- 19) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 20) การจัดหาพัสดุ
- 21) การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 22) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

กิติมา บริดีติติก (2550) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) การวางแผนการเงินในโรงเรียน การคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการเงิน ไปสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อการได้มาหรือการจ่ายไปซึ่งเงินของโรงเรียน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ รายได้ของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น
- 2) การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของโรงเรียน โดยส่วนรวม เช่น ที่ดิน และ สิ่งก่อสร้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นต้น
- 3) การควบคุมการดำเนินการทางการเงิน เพื่อให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยระบบบัญชีและวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบเงินและสินทรัพย์ของโรงเรียน
- 4) การจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินของโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการเศรษฐศาสตร์ หลักการบริหารรวมทั้งหลักการคลังทั่วไป

สุชิน เรื่องบุญส่ง (2551) ได้สรุปความเห็นไว้ว่า งบประมาณเป็นการบริหารการเงินของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกระจายอำนาจ มีขอบข่ายตาม ภารกิจที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) การจัดตั้งงบประมาณ
- 2) การจัดสรรงบประมาณ
- 3) การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ
- 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 5) การบริหารการเงิน
- 6) การบริหารบัญชี
- 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สัมมา ธรนิธย์ (2556) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

1) การจัดตั้งงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดความสำเร็จ การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ จัดทำแผนงบประมาณ ให้เชื่อมโยงกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญ และการจัดทำคำขอจัดตั้งงบประมาณ

2) การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การขออนุมัติแผนการใช้ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงิน ได้แก่ การเบิก การรับ การเก็บ การจ่าย และการนำส่งเงิน การบริหารการบัญชี ได้แก่ การทำบัญชี การทำทะเบียนการเงิน การรายงาน การติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน และการรายงานผลการใช้งบประมาณ

3) การบริหารพัสดุ ครุภัณฑ์ ประกอบด้วย การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ การจัดซื้อ จัดจ้าง การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการ การสั่งซื้อ สั่งจ่าย การตรวจรับ การเบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษา การจัดทำทะเบียนควบคุมพัสดุ ครุภัณฑ์ และการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการ

4) การระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรจากองค์กรและสถาบันต่าง ๆ การดำเนินการด้านกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการ การจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์

5) การตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย การกำหนดแผนการตรวจสอบค่าใช้จ่าย การตรวจสอบวิเคราะห์ประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน การตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน การวิเคราะห์และประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณไว้ดังนี้

1) ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

- 3) ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 4) ด้านการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) ด้านการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 8) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 10) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) ด้านการวางแผนพัสดุ
- 12) ด้านการกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 13) ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 14) ด้านการจัดหาพัสดุ
- 15) ด้านการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
- 16) ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 17) ด้านการเบิกเงินจากคลัง
- 18) ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 19) ด้านการนำเงินส่งคลัง
- 20) ด้านการจัดหาบัญชีการเงิน
- 21) ด้านการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) ด้านการจัดหาและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558) ได้เสนอขอข่วยการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นการดำเนินงานด้านการบริหารงานการเงินและงบประมาณของสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) การจัดตั้งงบประมาณ
- 2) การจัดสรรงบประมาณ
- 3) การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ
- 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 5) การบริหารการเงิน
- 6) การบริหารบัญชี
- 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

จිරนนท์ สมน้อย (2559) กล่าวว่า ขอข่วยการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษามีขั้นตอน มี 6 ด้าน คือ

- 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ

- 2) การจัดสรรงบประมาณ
- 3) การบริหารการเงินและบัญชี
- 4) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
- 5) ระบบบัญชีและการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย
- 6) การตรวจสอบภายใน

แสงเทียน จิตรโชติ (2560) งบประมาณ มีขอบข่ายของงานและภารกิจของงานที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติและ ดำเนินการ ดังนี้

- 1) การจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ
- 2) การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณ
- 3) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 4) การบริหารการเงิน
- 5) การบริหารบัญชี
- 6) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยการบริหารงบประมาณนั้นจะต้องยึดหลักเกณฑ์

ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เกตุจันทร์ทา ศรีวะรมย์ (2560) ได้นำเสนอขอบข่ายการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การจัดทำงบประมาณเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน/โครงการ และกำหนดค่าใช้จ่าย เป็นการจัดทำแผนทางการศึกษา งบประมาณการรายจ่าย งบประมาณการรายรับ และสร้างสมดุลระหว่างรายจ่ายกับรายรับ
- 2) การอนุมัติงบประมาณ เป็นการนำเสนอแผนงบประมาณต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามที่กฎหมายกำหนด
- 3) การบริหารงบประมาณ เป็นการบริหารควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนหรือปรับแผนหากมีกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
- 4) การประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายงบประมาณบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

สรุป ขอบข่ายการบริหารงบประมาณตามที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การบริหารงบประมาณที่นักวิชาการจำแนกไว้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

จากทัศนะของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มงานการบริหารงบประมาณ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การจัดกลุ่มขอบข่ายการบริหารงบประมาณ

ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ ธรรมิทธิ (2556)	สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	สิรินันท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวระมย์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
1. การวางแผนงบประมาณ	การวางแผนงบประมาณ	การจัดทำและเสนอของบประมาณ	การจัดทำแผนงบประมาณและการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	การวางแผนการเงินในโรงเรียน	การจัดตั้งงบประมาณ	การจัดตั้งงบประมาณ	การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	การจัดตั้งงบประมาณ	การจัดทำและเสนอของบประมาณ	การจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ	การจัดทำงบประมาณ	การวางแผนงบประมาณ
2. การกำหนดผลผลิต และการคำนวณต้นทุน	การกำหนดผลผลิต และการคำนวณต้นทุน	การจัดสรรงบประมาณ			การจัดสรรงบประมาณ			การจัดสรรงบประมาณ	การจัดสรรงบประมาณ		การอนุมัติงบประมาณ	การจัดสรรงบประมาณ
3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง		การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ				การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ					การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ รัตนธัญ (2556)	สำนักงานนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
4. การบริหาร ทางการเงิน และควบคุม งบประมาณ	การบริหาร ทางการเงิน และควบคุม งบประมาณ	การบริหาร การเงิน และการ บริหาร บัญชี	การถอนและ การ เปลี่ยนแปลง งบประมาณ	การควบคุม การ ดำเนินการ ทางด้าน การเงิน	การบริหาร การเงิน และการ บริหาร บัญชี	การบริหาร งบประมา ณ	การขอโอน และขอ เปลี่ยนแปลง งบประมาณ	การบริหาร การเงิน และการ บริหาร บัญชี	การบริหาร การเงิน และการ บริหาร บัญชี	การบริหาร การเงิน และการ บริหาร บัญชี	การ บริหาร งบประมา ณ	การบริหาร การเงิน และ การ บริหาร บัญชี
5. การรายงาน ทางการเงิน และผลการ ดำเนินงาน	การรายงาน ทางการเงิน และผลการ ดำเนินงาน	การ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และ รายงาน ผลการใช้ เงินและผล การ ดำเนินงาน	การรายงาน ผลการ เบิกจ่าย งบประมาณ		การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การใช้จ่าย งบประมา ณ							การรายงาน ทางการเงิน และผลการ ดำเนินงาน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมมา รัตนธัย (2556)	สำนักงานนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
6. การบริหาร ทรัพย์สิน	การบริหาร ทรัพย์สิน	การ บริหาร พัสดุและ สินทรัพย์			การบริหาร พัสดุและ สินทรัพย์	การบริหาร พัสดุ ครุภัณฑ์		การบริหาร พัสดุและ สินทรัพย์	การบริหาร พัสดุและ สินทรัพย์	การบริหาร พัสดุและ สินทรัพย์		การบริหาร พัสดุและ สินทรัพย์
7. การ ตรวจสอบ ภายใน	การตรวจสอบ ภายใน		การตรวจสอบ ติดตามและ รายงานการใช้ งบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและ รายงานผล การ ดำเนินงาน				การรายงาน ผลการ เบิกจ่าย งบประมาณ การติดตาม ตรวจสอบ รายงานผล การใช้ งบประมาณ	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การใช้จ่าย งบประมา ณ	การ ตรวจสอบ ภายใน	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การใช้จ่าย งบประมา ณ	การ ประเมินผล	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การใช้จ่าย งบประมาณ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติดิโลก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ รัตนธัญญ์ (2556)	สำนักนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
8. การระดม ทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อ การศึกษา		การระดม ทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อ การศึกษา	การระดม ทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อ การศึกษา		การระดม ทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อ การศึกษา		การระดม ทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อ การศึกษา	การระดม ทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อ การศึกษา		การระดม ทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อ การศึกษา		การระดม ทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อ การศึกษา
9. งานกองทุน กู้ยืมเพื่อ การศึกษา			งานกองทุน กู้ยืมเพื่อ การศึกษา									งานกองทุน กู้ยืมเพื่อ การศึกษา
10. การบริหาร จัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา			การบริหาร จัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา	การจัดการ เกี่ยวกับ ทรัพย์สิน ของ โรงเรียน		การจัดการ สินทรัพย์	การบริหาร จัดการ ทรัพยากร เพื่อ การศึกษา					การบริหาร จัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติโลก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ รธนินธย์ (2556)	สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
11. การเบิกเงินจากคลัง			การเบิกเงินจากคลัง				การเบิกเงินจากคลัง					การเบิกเงินจากคลัง
12. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน			การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน	การจัดการเกี่ยวกับ การรับและจ่ายเงินของโรงเรียน			การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน					การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
13. การนำเงินส่งคลัง			การนำเงินส่งคลัง				การนำเงินส่งคลัง					การนำเงินส่งคลัง
14. การจัดทำบัญชีการเงิน			การจัดทำบัญชีการเงิน				การจัดทำบัญชีการเงิน					การจัดทำบัญชีการเงิน
15. การจัดทำรายการทางการเงิน และงบการเงิน			การจัดทำรายการทางการเงิน และงบการเงิน				การจัดทำรายการทางการเงิน และงบการเงิน					การจัดทำรายการทางการเงิน และงบการเงิน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ รัตนธัย (2556)	สำนักงานนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
16. การจัดทำ และจัดทำแบบ บัญชี ทะเบียน และรายงาน			การจัดทำและ จัดทำแบบ บัญชี ทะเบียน และ รายงาน				การจัดทำ และจัดทำ แบบบัญชี ทะเบียน และรายงาน					การจัดทำและ จัดทำแบบ บัญชี ทะเบียน และ รายงาน
17. การ วางแผนพัสดุ			การวางแผน พัสดุ				การวางแผน พัสดุ					การวางแผน พัสดุ
18. การ กำหนดรูปแบบ รายงานหรือ คุณ ลักษณะเฉพาะ ของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง			การกำหนด รูปแบบ รายงานหรือ คุณ ลักษณะเฉพาะ ของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง				การกำหนด รูปแบบ รายงานหรือ คุณ ลักษณะเฉพาะ ของ ครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง					การกำหนด รูปแบบ รายงานหรือ คุณ ลักษณะเฉพาะ ของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติดิлок (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมมา รัตนธัญ (2556)	สำนักนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จรินทร์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
19. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ			การพัฒนา ระบบข้อมูล และ สารสนเทศ เพื่อการจัดทำ และจัดหา พัสดุ				การพัฒนา ระบบข้อมูล และ สารสนเทศ เพื่อการ จัดทำและ จัดหาพัสดุ					การพัฒนา ระบบข้อมูล และ สารสนเทศ เพื่อการจัดทำ และจัดหา พัสดุ
20. การจัดหาพัสดุ			การจัดหา พัสดุ				การจัดหา พัสดุ					การจัดหา พัสดุ
21. การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ			การ ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่าย พัสดุ				การ ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่าย พัสดุ					การ ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่าย พัสดุ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริติติก (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมพันธ์ รัตนธัย (2556)	สำนักงานนโยบายและ แผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	จิรนนท์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศิริวงษ์ (2560)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
22. การจัดหา ผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน			การจัดหา ผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน				การจัดหา ผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน					การจัดหา ผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน
23. ระบบ บัญชีและการ ควบคุมการเงิน ของหน่วยงาน ย่อย									ระบบบัญชี และการ ควบคุม การเงินของ หน่วยงาน ย่อย			ระบบบัญชี และการ ควบคุม การเงินของ หน่วยงานย่อย

จากทัศนะของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปร การบริหารงบประมาณ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงบประมาณ

ข้อข่ายการบริหารงบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริสดีลล (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมมา รัตนีย์ (2556)	สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิบัติการศึกษา (2558)	จිරินทร์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศรีระรัมย์ (2560)	ความถี่
1. การวางแผนงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2. การบริหารการเงิน และการ บริหารบัญชี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
3. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์	✓	✓			✓	✓		✓	✓	✓		7
4. การติดตามตรวจสอบประเมินผล การใช้จ่าย งบประมาณ	✓		✓				✓	✓	✓	✓	✓	7
5. การจัดสรรงบประมาณ	✓	✓			✓			✓	✓		✓	6
6. การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา		✓	✓		✓		✓	✓		✓		6
7. การรายงานทางการเงินและผลการ ดำเนินงาน	✓	✓	✓		✓							4
8. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อ การศึกษา			✓	✓		✓	✓					4

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	กิตติมา ปริสติลล (2550)	สุชิน เรืองบุญส่ง (2551)	สัมมา รัตนีย์ (2556)	สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานปฏิบัติการศึกษา (2558)	จිරินทร์ สมน้อย (2559)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	เกตุจันทร์ทา ศรีระมย์ (2560)	ความถี่
9. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	✓		✓				✓					3
10. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน			✓	✓			✓					3
11. การจัดหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สิน			✓				✓					2
12. การเบิกเงินจากคลัง			✓				✓					2
13. การนำเงินส่งคลัง			✓				✓					2
14. การจัดทำบัญชีการเงิน			✓				✓					2
15. การจัดทำรายการทางการเงิน และงบการเงิน			✓				✓					2
16. การจัดทำและจัดหาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงาน			✓				✓					2
17. การวางแผนพัสดุ			✓				✓					2

จากตารางที่ 2.2 ผลการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป สามารถสังเคราะห์สรุปเป็นตัวแปร ได้ 6 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมา กำหนดเป็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี 3) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 4) การจัดสรรงบประมาณ 5) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 6) การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณ โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบาย ทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของ สถานศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ จัดทำแผนงบประมาณ และจัดทำ ค่าของงบประมาณ

2. การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี หมายถึง การกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณ ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่าย การนำส่งเงิน จัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน และงบการเงิน การตรวจสอบและการรายงาน

3. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง การกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา และการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง

4. การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การได้รับเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ แล้วพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้เงิน ตาม แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง การระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ การดำเนินการด้านกองทุนต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ การจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์

6. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ และจัดทำ ข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ และการรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
1. การวางแผนงบประมาณ	การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ จัดทำแผนงบประมาณ และจัดทำคำขอเงินงบประมาณ	1. มีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา 2. มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา 3. มีการวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ
2. การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี	การกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่าย การนำส่งเงิน จัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน และงบการเงิน การตรวจสอบและการรายงาน	1. มีการกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 2. มีการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน 3. มีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี
3.การจัดสรรงบประมาณ	การได้รับเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณแล้วพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	1. มีการพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
4. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์	การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง การกำกับควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษาและการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา 2. มีการจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง 3. มีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา 4. มีการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	การระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ การดำเนินการด้านกองทุนต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ การจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ 2. มีการดำเนินการด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ
6. การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	การติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ และจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ และการรายงานผลการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ 2. มีการจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ 3. มีการรายงานผลการดำเนินงาน

2.2 สภาพพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.2.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 333 หมู่ 4 บ้านโนนทรายคำ ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ 36110 มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับประชากรในวัยเรียน โดยจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น และการจัดการศึกษาเอกชนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอภูเขียว จำนวน 71 โรงเรียน อำเภอแก้งคร้อ จำนวน 57 โรงเรียน อำเภอบ้านแท่น จำนวน 32 โรงเรียน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จำนวน 63 โรงเรียน และอำเภอคอนสาร จำนวน 39 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 262 โรงเรียน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,992.43 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

แผนที่แสดงความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงความรับผิดชอบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (หน้า 1)

ภารกิจ บทบาท และอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับ นโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่ การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดการ และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ ได้รับมอบหมาย

2.2.2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ที่มา : <https://shorturl.asia/WFJVt>

โครงสร้างของหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จัดแบ่งตามส่วนราชการภายในตามสายงาน ทั้งหมด 10 กลุ่มงาน โดย

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน
- (ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี
- (ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ
- (ง) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์
- (จ) ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ และงานบริหารสินทรัพย์

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

คมสันต์ ไทวะกิริติ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าการบริหารงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

พัญนิยา หานะพันธ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 13 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ด้านการ บริหารทรัพยากร อาคารสถานที่ ด้านการบริหารทรัพยากรเงิน และงบประมาณ และด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ปัญหาการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการ บริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และ เทคโนโลยี ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรเงิน และงบประมาณ และด้าน การบริหารจัดการ ตามลำดับ

พิกุล ถนอมขวัญ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ และปัญหาการบริหารงานทรัพยากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า สภาพ การปฏิบัติงานการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ปัญหาการปฏิบัติงานการบริหารทรัพยากร ทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับ น้อย ผู้ที่มีเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพและ ปัญหาในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาด้านงบประมาณไม่แตกต่างกัน

วิญญาส สว่างใจ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของสถานศึกษา ด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวม และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับด้านบุคลากรมากกว่าครู ส่วนด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน

สุพจน์ นันทะเทศ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรินทร์ ยืนนาน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา แนวทางการบริหารงบประมาณ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงบประมาณแตกต่างกันใน ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุน ผลผลิต ด้าน การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ และด้านการควบคุมภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Kotler. (1988). ได้ศึกษาเพื่อหาผลกระทบของการเปิดเผยการบัญชีที่แตกต่างกันที่มีต่อ นักวิเคราะห์ความปลอดภัยการเงินการคลังระดับวิชาชีพ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในตลาดเงินทุน วิธี การศึกษาแบ่งกลุ่มทดลองในการศึกษาพฤติกรรมครั้งนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มนี้ให้รับสารสนเทศด้าน การเงินและการบัญชีของบริษัทยุโรปรวมหลายชาติระยะเวลา ทั้งนี้สาเหตุมาจากบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติบุคลากรที่รับผิดชอบงานการเงินการบัญชีที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บริหารมาก และการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการเงินการบัญชีของหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงทำ ให้การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีล่าช้าอย่างไรก็ตามปัญหาการเงินการบัญชี เป็นปัญหาที่ ผู้บริหารต้องเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างเร่งด่วน เพราะระบบการเงินการ บัญชี มีความสำคัญต่อการจัดการภายในองค์การให้สามารถดำเนินงานด้านอื่น 1 ได้อย่างคล่องตัว และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

Oliver (1980) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานธุรการของโรงเรียนในสหรัฐอเมริกาโดยหา ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานหน้าที่ ธุรการและการเงิน โดยเฉพาะในระดับหัวหน้างาน เมื่อปี ค.ศ. 1980 รายงานผลการศึกษาค้นคว้าของเขาได้รับการตีพิมพ์ โดยสมาคมการบริหารงานธุรการโรงเรียนของ สหรัฐอเมริกา และแคนาดา ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า

1. ผู้บริหารงานธุรการโรงเรียนให้ความสำคัญกับงานการงานในระดับสูงมากที่สุดโดยให้ เหตุผลว่า เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบมากกว่างานอื่น

2. การบริหารงานธุรการในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีเทคนิคในการบริหารงานต่างกัน
3. ผู้บริหารงานธุรการที่มีใบประกาศนียบัตรรับรองความสามารถจะได้รับความเชื่อถือในการบริหารงาน

4. จากการศึกษาค้นคว้าในขณะนั้น พบความจริงว่า สภาพการบริหารธุรการมีความสลับซับซ้อน การมอบหมายหน้าที่การทำงานแต่ละคนจะต้องดำเนินการกันอย่างรอบคอบ ผู้บริหารงานธุรการหรือรับผิดชอบงานธุรการ ควรได้รับการฝึกอบรมก่อนมอบหมายตำแหน่งหน้าที่ โดยนั้นสร้างทักษะในเรื่องของการมอบหมายภารกิจ (Delegation) การสร้าง แรงจูงใจ (Motivation) การติดตาม และการควบคุมงาน (Monitoring and control) รวมทั้ง การฝึกอบรมให้ความรู้ ความชำนาญ ในด้านระเบียบงานธุรการ โดยตรง

Mahabir (2003) ได้วิจัยเชิงปฏิบัติการสำรวจความต้องการวัสดุและทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจนในประเทศ สหรัฐอเมริกาและยังทำการสำรวจถึงสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้จากโปรแกรม ผลการวิจัย ที่สำคัญพบว่าหนังสือเป็นวัสดุทางการศึกษาที่ยังต้องการมากที่สุด แต่หากพิจารณาให้ลึก ลงไปอีกก็พบว่าสิ่งจำเป็นนอกเหนือจากนั้น คือ หนังสือแบบสองภาษา นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ ปากกา ดินสอ กระดาษ แผนที่ และลูกโลกที่มีข้อมูลในปัจจุบัน อุปกรณ์ทาง ศิลปะ วิทยุเพื่อการศึกษา รวมทั้งคอมพิวเตอร์ด้วย และเป็นสิ่งที่น่าทึ่งเมื่อพบว่า ระดับของการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงแค่วัสดุและเงินทุน เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรการวิจัยได้เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาไว้ว่า ควรสร้างเว็บไซต์ สำหรับครูขึ้นมาเพื่อใช้สื่อสารในการขอรับบริจาคในสิ่งที่ต้องการ และการเสนอที่จะบริจาคให้อีกฝ่ายหนึ่ง การขอรับบริจาคทรัพยากรทางการศึกษาจากชุมชนอย่างต่อเนื่องควรมีการสนับสนุนให้จัดสร้างหน่วยงานที่เป็นสาขาของสภากองทุน Federally Funded America Reads Challenge Program ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อการดำเนินการรับมอบของที่ได้รับการ บริจาคอย่างต่อเนื่อง และควรมีการพิจารณาเพื่อทำการบริจาคหนังสือจากโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเดียวกันและมีวัสดุมากเกินความจำเป็น เพื่อมอบให้กับโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาลงไปบ้าง

Jerome Jay Meyer (2005) ศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณในโรงเรียน พบว่า การจะพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพจะต้อง อาศัยความร่วมมือจากนักการเมือง ผู้ปกครอง และชุมชน โรงเรียนส่วนใหญ่บริหารจัดการงบประมาณ ไม่เป็นการจัดการศึกษาที่ดีจะต้องมีความเท่าเทียมกันและจุดอ่อนที่เขาค้นพบคือความยากจนทำให้การบริหารจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเอง รายได้ของครู ประสบการณ์ในการสอนของครู โดยมุ่งเน้นการ จัดสรรงบประมาณทางการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จต่อไป และโรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จจะต้องเป็น โรงเรียนที่มีอำนาจในการบริหารจัดการด้วยตนเอง มีการบริหารจัดการงบประมาณที่ถูกต้อง

Harrison (2008) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพโรงเรียน 11 โรงเรียน ในภาคใต้ของโรงเรียน ในมิสซิสซิปปีตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ความคาดหวังที่สูง และ การตรวจสอบ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการ รับรู้ของครู ส่วนการรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า ผู้นำทางวิชาการ การกำหนดเป้าหมาย ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

Williams (2013) ได้ทำการศึกษาโดยการสำรวจวิทยาลัยชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 107 แห่งพบว่า 1) มีการใช้กรอบการวางแผน 2) มีขอบเขตการจัดสรรงบประมาณ โดยอาศัยพื้นฐานรูปแบบการจัดสรรที่เป็นทางการ 3) การวางแผนและการจัดทำงบประมาณตลอดจน กระบวนการจัดสรรด้านการเงินมีการกระทำแบบประสมประสาน 4) มีระดับ ความไม่สัมพันธ์กัน ระหว่างการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ รวมทั้งด้านการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงิน วิธีการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสำรวจและแบบสอบถามปรากฏผล ดังนี้ 1) มีความเชื่อมโยงกันน้อยมากระหว่างการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณและการจัดทำงบประมาณในวิทยาลัยชุมชนรัฐแคลิฟอร์เนีย 2) การวางแผนระยะยาวมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากแต่การจัดสรรการเงินมีระดับในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) มีการบูรณาการระหว่างการวางแผนในการจัดทำงบประมาณและการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงินมีการปฏิบัติในระดับน้อย 4) มีการเชื่อมโยงระหว่างประสิทธิผลด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดทำงบประมาณและ การจัดสรรทรัพยากรพบว่าประสิทธิผลขององค์กรจะเพิ่มขึ้นเพราะใช้กระบวนการที่บูรณาการโดยการจัดทำแผนแบบใหม่

Deborah (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพของ โรงเรียนชนบท ปัญหาและแนวทางแก้ไขมีดังนี้ 1) ปัญหารายรับ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดในการหมุนเวียนเงินสด ซึ่งเกิดจาก 2 เหตุหลัก คือ การได้รับเงินช่วยเหลือ 30 เปอร์เซ็นต์ จากรัฐหลังจากสี่ปีงบประมาณและการได้รับภาษีต่ำกว่ากำหนด ทำให้เขตพื้นที่ ต้องยืมเงินเพื่อให้ครอบคลุม กองทุนจนกว่าจะได้รับเงินกองทุนมา 2) การอนุมัติงบประมาณล่าช้า ทำให้ไม่ทราบว่าได้รับงบประมาณเท่าไร ทำให้ต้องมีการปรับงบประมาณเสมอ ๆ 3) ค่าใช้จ่าย เพิ่มขึ้น 10-12 เปอร์เซ็นต์ ทุกปี ขณะที่รายรับเพิ่ม 2 - 4 เปอร์เซ็นต์ 4) ค่าใช้จ่ายหลายรายการเป็นงบบที่เพิ่มขึ้นมาก เช่น ค่าใช้จ่ายการศึกษาพิเศษ ต้นทุนค่าประกันสุขภาพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ใหม่เพราะการออก กฎหมายใหม่ ๆ เป็นต้น 5) การจัดเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งตำราและอุปกรณ์ ในการจัด การศึกษา ค่าจ้างเพื่อให้ครูอยู่ทำงานต่อไป หลายโรงเรียนได้รับงบประมาณไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถจัดให้มีโปรแกรมการศึกษาที่มีคุณภาพได้

Melkers & Mhatrer (2013) ได้ศึกษาการทำวิจัย เรื่อง การวัดผลและการนำผลสะท้อนมาวัดผลระดับปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณและ การเงิน และรายงานผล กรณีศึกษา รัฐวิสคอนซิน (case study state of Wisconsin) โดยใช้วิธีการ สันทนา กลุ่มเกี่ยวกับประเด็นการวัดผลและการจัดเอกสารการบริหารงบประมาณโดยรัฐ ผล การศึกษางานวิจัยพบว่าระดับความเข้าใจในการวัดผลและการนำผลสะท้อนมาวัดผลระดับปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) ด้านพัฒนาบุคลากรและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านการใช้ผลสะท้อนเพื่อวัดผลระดับ การปฏิบัติงาน 3) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการนำผลสะท้อนเพื่อใช้วัดผลการปฏิบัติงาน ของรัฐ วิสคอนซิน ซึ่งได้ รายงานข้อมูลพื้นฐานของรัฐที่ประสบความสำเร็จในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยนำผลสะท้อนที่ ได้มารวบรวมเป็นระเบียบการวัดผลภายใต้กระบวนการงบประมาณพร้อมทั้ง จัดให้มี การพัฒนาการวางแผนกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจ เพื่อ เตรียมรากฐานด้านการบริหารงบประมาณและการเงิน

Spengler (2015) ได้ศึกษาแนวทาง สำหรับการบริหารงานด้านการเงินของ โรงเรียน (บริบทโรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางสำหรับการ บริหารงานใน

ด้านการเงินของโรงเรียนการนำไปใช้ใน โรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้อง ทราบถึงจุดเริ่มต้นของการจัด การศึกษาเพื่อกำหนดอนาคตในการจัดการศึกษา ดังนั้น จาก สมมุติฐานที่กล่าวมานี้ จึงนำไปสู่ การศึกษาเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ การจัดการ ศึกษาของประเทศในแถบ แอฟริกาใต้เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ ความสนใจการบริหาร การศึกษาและการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียนควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสอง ส่วนนี้ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้เพียงแค่ทักษะด้าน การบริหารงานเท่านั้น แต่ยัง จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารงานด้วย ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ได้รับ การคาดหวังว่าผู้บริหารงาน ของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานในด้าน การเงิน แนวทางในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องเอาใจใส่กับทุก ๆ องค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อยในภาพรวมด้วยและการจัดสรรงบประมาณนับเป็น องค์ประกอบย่อยอย่างหนึ่งของการบริหารงานเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 ก็อาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานในด้านการเงินของ โรงเรียน ได้กลายมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน

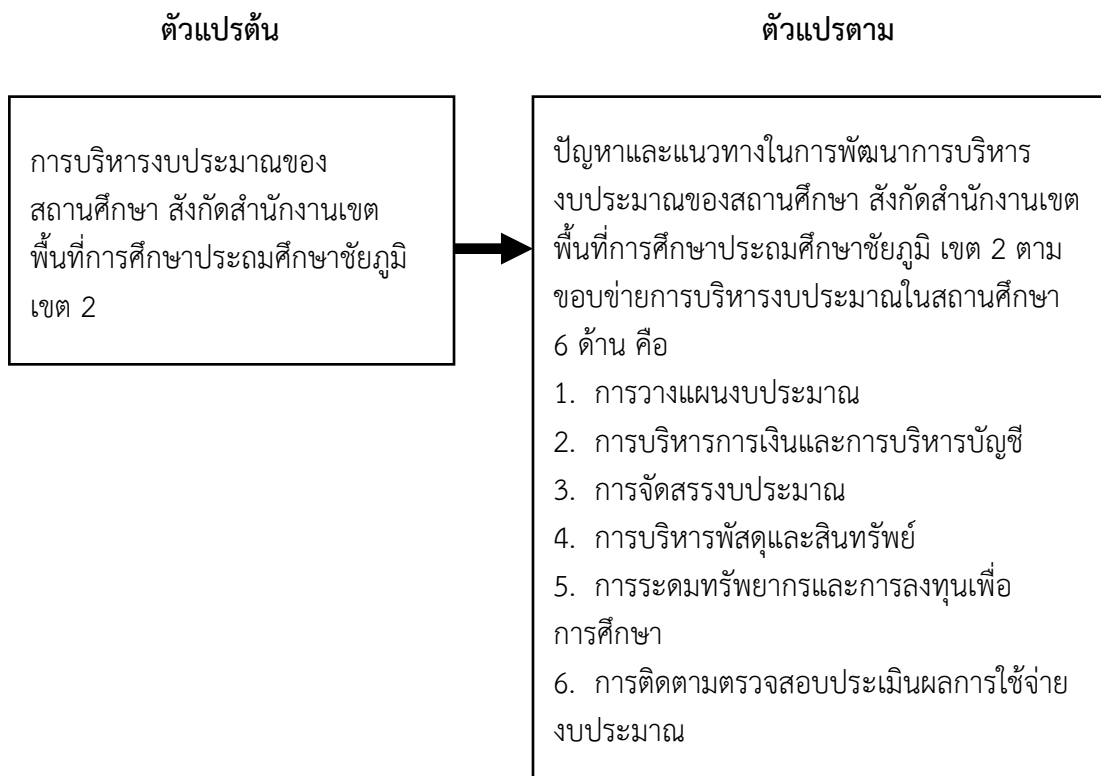
สรุป โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพ การบริหารงานในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้โรงเรียนสามารถอยู่รอดได้ สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพซึ่งการบริหารงบประมาณเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยโรงเรียนจะต้องยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารงานด้านงบประมาณตาม ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานงบประมาณทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี 3) การจัดสรรงบประมาณ 4) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 5) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 6) การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงานด้านงบประมาณบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในการดำเนินงานด้านงบประมาณต้องมีความชัดเจน ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด

2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 ตามขอบข่ายการบริหารงบประมาณที่ได้มาจากการสังเคราะห์งานวิจัย และบทความของนักวิชาการ รวม 11 แหล่ง ดังนี้ กระทรวงการคลัง (2546) , สุขิน เรื่องบุญส่ง (2551), กิติมา ปรีดีดิลล (2550), สุขิน เรื่องบุญส่ง (2551), สัมมา รณิธย์ (2556), สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556), สำนักงานปฏิรูปการศึกษา(2558), จีรนันท์ สมน้อย (2559), แสงเทียน จิตรโชติ (2560), เกตุจันทร์ทา ศรีวะรมย์ (2560)

ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 แสดงดังรูปภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 262 คน ปีการศึกษา 2565
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 262 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgna) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ออนไลน์ผ่าน Google Forms เพื่อใช้สอบถามการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งมี 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน และสภาพปัญหาของการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี

3. การจัดสรรงบประมาณ
4. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
6. การติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับ คะแนนของช่วงน้ำหนัก ซึ่งมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด / ความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับมาก / ความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับปานกลาง / ความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับน้อย / ความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับน้อยสุด / ความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระดับน้อยสุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักเอกสาร แนวคิดหลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

3.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเป็นมาตรฐานค่า (Rating Scale) และแบบตรวจสอบรายการ

3.3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกรอบความคิดของการวิจัย

3.3.4 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

3.3.5 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ส่วนวนภาษาตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนรายข้อ ดังนี้ แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะไม่แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ และ แน่ใจว่าข้อความนี้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3.6 นำคะแนนมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการวัดหรือนิยามศัพท์เฉพาะ

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

แล้วเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะตั้งแต่ 0.60–1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม จากข้อคำถาม 16 ข้อ ในแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ทุกข้อคำถาม สรุปได้ว่า ทุกข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมหรือมีความตรงเชิงเนื้อหา

3.3.7 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) โดยนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ตามหลักวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ในงานวิจัยนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.982 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3.3.8 ได้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด

3.4.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

3.4.3 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ผ่าน Google Form โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR CODE และ Link ในการเข้าไปตอบแบบสอบถามการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง

3.4.4 ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และได้ข้อมูลตรงตามที่ระยะเวลากำหนด

3.4.5 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ผ่าน Google Form ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่าง 155 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 ของการตอบแบบสอบถาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม กำหนดเกณฑ์แปลผลเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 วิเคราะห์เนื้อหา โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) โดยวิเคราะห์เป็นรายด้าน และนำเสนอในรูปความเรียง

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index Of Item Objective Congruence : IOC)

$$IOC = \frac{N}{\sum R}$$

เมื่อ *IOC* หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์ การพิจารณาความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามนี้มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย

- 1 หมายถึง ข้อคำถามนี้ไม่มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990)

3.6.3 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 ของการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 155 คน ได้รับข้อมูลตอบแบบสอบถามกลับ จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 ของการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=145)

สภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	134	92.4
หญิง	11	7.6
รวม	145	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	143	98.6
ปริญญาเอก	2	1.4
รวม	145	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็น ร้อยละ 92.4 และเป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 98.6 รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางที่ 4.2-ตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.79	0.41	มากที่สุด
3. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.79	0.38	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี	4.77	0.36	มากที่สุด
5. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.73	0.50	มากที่สุด
6. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.72	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	4.77	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) หากพิจารณารายด้าน 6 ด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) ด้านการวางแผนงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ	4.84	0.43	มากที่สุด
2. ท่านมีการรายงานผลการดำเนินงาน	4.79	0.47	มากที่สุด
3. ท่านมีการจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ	4.78	0.47	มากที่สุด
ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	4.80	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่าย งบประมาณ ($\bar{X} = 4.84$) ท่านมีการรายงานผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.79$) และท่านมีการจัดทำข้อสรุป การตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ ($\bar{X} = 4.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การวางแผนงบประมาณ

ด้านการวางแผนงบประมาณ	$\bar{X}$	ระดับการปฏิบัติ	
		S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และ พัฒนานโยบายทางการศึกษา	4.82	0.45	มากที่สุด
2. ท่านมีการวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอ เงินงบประมาณ	4.81	0.47	มากที่สุด
3. ท่านมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของ สถานศึกษา	4.76	0.46	มากที่สุด
ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.79	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.82$) ท่านมีการ วิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ ($\bar{X} = 4.81$) และท่านมีการจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	$\bar{x}$	ระดับการปฏิบัติ	
		S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.82	0.41	มากที่สุด
2. ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา	4.81	0.47	มากที่สุด
3. ท่านได้การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา	4.79	0.45	มากที่สุด
4. ท่านมีการจัดหาพัสดุ กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง	4.74	0.51	มากที่สุด
ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.79	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 4.82$) ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.81$) ท่านได้การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.79$) และท่านมีการจัดหาพัสดุ กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{x} = 4.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี

ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี	$\bar{x}$	ระดับการปฏิบัติ	
		S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	4.81	0.42	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
2. ท่านมีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี	4.78	0.44	มากที่สุด
3. ท่านมีการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน	4.76	0.48	มากที่สุด
ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี	4.77	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{x} = 4.81$) ท่านมีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี ($\bar{x} = 4.78$) และ. ท่านมีการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน ($\bar{x} = 4.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการจัดสรรงบประมาณ

ด้านการจัดสรรงบประมาณ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.74	0.50	มากที่สุด
ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.74	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	4.83	0.41	มากที่สุด
2. ท่านมีการดำเนินการด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ	4.61	0.62	มากที่สุด
ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.72	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.83$) ที่ท่านมีการดำเนินการด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ ($\bar{x} = 4.61$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณารายด้าน 6 ด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีระดับมากที่สุด ด้านการวางแผนงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี มีระดับมากที่สุด ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีระดับมากที่สุด และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีระดับมากที่สุด ตามลำดับ

4.4 ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4.4.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ

พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ งบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัดมีจำกัด จึงยากต่อการพัฒนาสถานศึกษา งบประมาณน้อยทำให้จำกัดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ ขอบสนับสนุน หรือระดมทุนจากทุกภาคส่วน เช่นศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น โดยการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา แบ่ง จัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละหมวด และน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ใน

การบริหารงบประมาณ เช่นความพอเพียง การเกษตร เน้นความยั่งยืนและยาวนาน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อวางแผนการใช้งบประมาณ

4.4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 **ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี**

พบว่า มีปัญหาในการติดตามใบเสร็จจากร้านค้าได้ไม่ครบถ้วน หรือล่าช้า ทำให้เจ้าหน้าที่หรือครูผู้รับผิดชอบงานไม่สามารถจัดทำเอกสารให้เป็นปัจจุบันได้ การเบิกเงินโครงการต่าง ๆ นั้นยังมีขั้นตอนที่สามารถทำได้ยาก และครูผู้รับผิดชอบงานขาดประสบการณ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือระบุร้านค้าที่ออกใบเสร็จได้ตามระเบียบ จัดหาระบบเพื่อนำมาใช้ให้ง่ายต่อการดำเนินการเอกสาร จัดอบรมเจ้าหน้าที่ในการจัดทำเอกสาร ยึดหลักโปร่งใส ตรวจสอบได้ ต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณ ทำเอกสาร การรายงาน การบริหารบัญชีให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

4.4.3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 **ด้านการจัดสรรงบประมาณ**

พบว่า งบประมาณที่จัดสรรให้โรงเรียนขนาดเล็กนั้นไม่เพียงพอต่อการบริหารโรงเรียน งบประมาณน้อย ไม่พอสำหรับการจัดทำตามแผน หรือโครงการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับยังไม่เพียงพอต่อการนำไปบริหารงาน ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือดำเนินการในโครงการที่จำเป็นและสำคัญที่สุดก่อน และระดมทุนจัดตั้งผ้าป่า จากภายนอก ทั้งการจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา การระดมทุนจากเอกชน เพื่อให้ได้รับงบประมาณเพิ่มเติม วางแผนการใช้งบประมาณ และพิจารณา จัดสรรให้ตามความเหมาะสมของโครงการ

4.4.4 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 **ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์**

พบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการต่าง ๆ มีขั้นตอนที่ยากสำหรับครูที่รับผิดชอบหน้าที่ ที่เข้ามาใหม่ การจัดทำเอกสารด้านการเงินไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรขาดความรู้ในเรื่องของกฎระเบียบ กองนโยบายและแผนให้จัดทำข้อมูลงบประมาณซ้ำ และมีความเร่งรีบมากจนเกินไปทำให้ไม่มีเวลาในการตรวจสอบ การอบรมการบันทึกข้อมูลงบประมาณในระบบบัญชี 3 มิติซ้อนกับการอบรมอื่นทำให้ไม่สามารถอบรมได้ และไม่มีเวลาอบรมให้กับผู้จัดทำค่าของงบประมาณเข้าใจถึงวิธีการเขียนค่าของงบประมาณ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง สำหรับครูผู้รับผิดชอบงาน และควรมีการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ กองนโยบายและแผนควรกำหนดเวลาในการบันทึกข้อมูลระบบบัญชี 3 มิติให้มากกว่านี้เพื่อให้ครูได้มีเวลาตรวจสอบ และก่อนจัดอบรมควรมีการสำรวจตามหน่วยงานก่อนว่ามีภารกิจอื่นหรือไม่

4.4.5 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 **ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา**

พบว่า การระดมทุนจากทุกภาคส่วน เช่นศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น นั้นทำได้ยาก โรงเรียนไม่มีข้อมูล หรือช่องทางการติดต่อศิษย์เก่า ส่วนแนวทางการพัฒนาคือ โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนสำหรับนักเรียนปัจจุบันเพื่อเป็นข้อมูลในอนาคต และขอความร่วมมือจากชุมชนในการสืบค้นข้อมูลศิษย์เก่า ใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์แบบออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ และใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านทางศูนย์กระจายข่าวสารของชุมชน

4.4.6 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 **ด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ**

พบว่า ไม่พบปัญหาในด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ แนวทางการพัฒนาคือ ควรมีการจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณแบบออนไลน์ ให้ครูผู้รับผิดชอบงานสามารถปฏิบัติงาน หรือรายงานผลต่าง ๆ ได้สะดวกยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 220 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 155 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็น ร้อยละ 92.4 และเป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 98.6 รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณารายด้าน 6 ด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีระดับมากที่สุด ด้านการวางแผนงบประมาณ มีระดับมากที่สุด ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี มีระดับมากที่สุด ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีระดับมากที่สุดและด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีระดับมากที่สุด

5.1.2.1 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยรวมมี

การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ ท่านมีการรายงานผลการดำเนินงาน และท่านมีการจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ ตามลำดับ

5.1.2.2 ด้านการวางแผนงบประมาณ

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา ท่านมีการวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงิน งบประมาณ และท่านมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ตามลำดับ

5.1.2.3 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการจัดการ ผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง) ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สิน สมบัติของสถานศึกษา ท่านได้การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา และท่านมีการจัดหา พักตร์ กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง ตามลำดับ

5.1.2.4 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมี การกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ท่านมีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี) และ. ท่านมีการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน ตามลำดับ

5.1.2.5 ด้านการจัดสรรงบประมาณ

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการพิจารณา วงเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้เงินตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ตามลำดับ

5.1.2.6 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยรวมมีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ท่านมีการดำเนินการด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5.1.3.1 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

พบว่า ไม่พบปัญหาในด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณแบบออนไลน์ ให้ครูผู้รับผิดชอบงานสามารถปฏิบัติงาน หรือรายงานผลต่าง ๆ ได้สะดวก ยิ่งขึ้น

5.1.3.2 ด้านการวางแผนงบประมาณ

พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ งบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัดมี จำกัด จึงยากต่อการพัฒนาสถานศึกษา งบประมาณน้อยทำให้จำกัดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ ของบสนับสนุน หรือระดมทุนจาก ทุกภาคส่วน เช่น ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น โดยการจัดตั้งกองผ้าป่าเพื่อการศึกษา แบ่ง จัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละหมวด และน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการ บริหารงบประมาณ เช่น ความพอเพียง การเกษตร เน้นความยั่งยืนและยาวนาน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อวางแผนการใช้งบประมาณ

5.1.3.3 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

พบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการต่าง ๆ มีขั้นตอนที่ยากสำหรับครูที่ รับผิดชอบหน้าที่ ที่เข้ามาใหม่ การจัดทำเอกสารด้านการเงินไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรขาดความรู้ใน เรื่องของกฎระเบียบ กองนโยบายและแผนให้จัดทำข้อมูลงบประมาณซ้ำ และมีความเร่งรีบมาก จนเกินไปทำให้ไม่มีเวลาในการตรวจสอบ การอบรมการบันทึกข้อมูลงบประมาณในระบบบัญชี 3 มิติ ซ้อนกับการอบรมอื่นทำให้ไม่สามารถอบรมได้ และไม่มีเวลาอบรมให้กับผู้จัดทำค่าของงบประมาณ เข้าใจถึงวิธีการเขียนคำของบประมาณ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษา จัดให้มีการอบรมเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง สำหรับครู ผู้รับผิดชอบงาน และควรมีการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ กองนโยบายและแผนควรกำหนดเวลาในการ บันทึกข้อมูลระบบบัญชี 3 มิติให้มากกว่านี้เพื่อให้ครูได้มีเวลาตรวจสอบ และก่อนจัดอบรมควรมีการ สืบรวจตามหน่วยงานก่อนว่ามีภารกิจอื่นหรือไม่

5.1.3.4 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี

พบว่า มีปัญหาในการติดตามใบเสร็จจากร้านค้าได้ไม่ครบถ้วน หรือล่าช้า ทำให้ เจ้าหน้าที่ หรือครูผู้รับผิดชอบงานไม่สามารถจัดทำเอกสารให้เป็นปัจจุบันได้ การเบิกเงินโครงการต่าง ๆ นั้นยังมีขั้นตอนที่สามารถทำได้ยาก และครูผู้รับผิดชอบงานขาดประสบการณ์ ส่วนแนวทางการ พัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ ระบุร้านค้าที่ออกใบเสร็จได้ตามระเบียบ จัดหา ระบบเพื่อนำมาใช้ให้ง่ายต่อการดำเนินการเอกสาร จัดอบรมเจ้าหน้าที่ในการจัดทำเอกสาร ยึดหลัก โปร่งใส ตรวจสอบได้ ต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณ ทำเอกสาร การรายงาน การบริหารบัญชี ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

5.1.3.5 ด้านการจัดสรรงบประมาณ

พบว่า งบประมาณที่จัดสรรให้โรงเรียนขนาดเล็กนั้นไม่เพียงพอต่อการบริหารโรงเรียน งบประมาณน้อย ไม่พอสำหรับการจัดทำตามแผน หรือโครงการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น งบประมาณที่

สถานศึกษาได้รับยังไม่เพียงพอต่อการนำไปบริหารงาน ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือดำเนินการในโครงการที่จำเป็นและสำคัญที่สุดก่อน และระดมทุนจัดตั้งผ้าป่า จากภายนอก ทั้งการจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา การระดมทุนจากเอกชน เพื่อให้ได้รับงบประมาณเพิ่มเติม วางแผนการใช้งบประมาณ และพิจารณา จัดสรรให้ตามความเหมาะสมของโครงการ

5.1.3.6 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

พบว่า การระดมทุนจากทุกภาคส่วน เช่นศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นนั้นทำได้ยาก โรงเรียนไม่มีข้อมูล หรือช่องทางติดต่อศิษย์เก่า ส่วนแนวทางการพัฒนาคือ โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนสำหรับนักเรียนปัจจุบันเพื่อเป็นข้อมูลในอนาคต และขอความร่วมมือจากชุมชนในการสืบค้นข้อมูลศิษย์เก่า ใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์แบบออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ และใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านทางศูนย์กระจายข่าวสารของชุมชน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็น อภิปราย ดังนี้

5.2.1 ระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 ได้แก่

5.2.1.1 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบติดตาม นิเทศ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานภายในสถานศึกษา มีการรายงานการใช้งบประมาณในสถานศึกษา โดย ให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากภาครัฐ และมีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าของแผนงานสำคัญโดยละเอียดเป็นระยะ ๆ เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณให้กับ แผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สิทธิวงศ์ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า บางโครงการหรือกิจกรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องจากผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนมีภาระงานสอนมาก ทำให้การปฏิบัติงานตามโครงการหรือกิจกรรมไม่ได้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ และบางโรงเรียนยังขาดบุคลากรตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณ ดังนั้นจึงควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ควรมีการวางแผนการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียน เพื่อให้งบประมาณที่ได้รับมีการนำมาใช้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 9 พบว่า สถานศึกษาควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่โดยตรงด้านการจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุม

งบประมาณและด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง กรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบโดยกำหนดเครือข่ายการให้บริการความรู้ด้านการจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดทำเป็นโรงเรียนคู่พัฒนากับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดใหญ่ เพื่อให้การช่วยเหลือ หรือจัดทำกลุ่มเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลขนาดเล็กกันเอง และศูนย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร นาคสุวรรณ และ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2021) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

5.2.1.2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินที่สอดคล้องกับแผนงบประมาณโครงการหรือกิจกรรมของต้นสังกัดและงบที่ได้รับอย่างเหมาะสม โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม และยังต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย สถานศึกษาทราบถึงเป้าหมายและผลผลิตของสถานศึกษาแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม ที่จะดำเนินการ กำหนดงบประมาณของแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรมและผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นางลักษณ พรหมพา (2558 : 49) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสภวิทยเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือด้านการวางแผนงบประมาณ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการวางแผนงบประมาณปฏิบัติราชการ 4 ปี และการวางแผนงบประมาณปฏิบัติราชการประจำปี ในการวางแผนงบประมาณมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนงบประมาณโครงการ/กิจกรรม ของ สพฐ/สพม. และได้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และดำเนินการตามขั้นตอนการกำหนดแผนงบประมาณ และมีการจัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดทำงบประมาณที่กำหนดระยะเวลาการจัดทำค่าของงบประมาณกำหนดไว้ในปฏิทินงบประมาณ

5.2.1.3 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา และมีการจัดทำพัสดุ กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรจิรา โชติพิบูลย์ และสุรางคณา มัณยานนท์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ควรพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนี้ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรกำหนดและมอบหมายงานให้ชัดเจน และบุคลากรที่ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการพัสดุให้มากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรสาคร พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณ คือ ควรสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการทำงานด้านนี้เป็นพิเศษ เจ้าหน้าที่พัสดุและครุศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุพ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมให้มากขึ้น

5.2.1.4 ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะมีการกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับ จันทร์จิรา โชติพิบูลย์ และ สุรางคณา มัณยานนท์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการ บริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านการบริหารการเงิน ควรส่งเสริมอบรมเพื่อให้มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานได้ทันท่วงที ผู้บริหารควรให้ความสำคัญสนับสนุนงานบริหารด้านการเงินของ โรงเรียนและขาดบุคลากรในการบริหารงานการเงินที่มีความเสียสละ และสอดคล้องกับ อาชีวะหวัานี (2557) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการงานงบประมาณคือควรจัด อบรมให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อให้แนวทางการทำงานด้านบัญชีควรจัดให้มี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีโดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงบุคลากรที่จัดทำ บัญชีไม่ควรเปลี่ยนบ่อยเพราะทำให้งานไม่ต่อเนื่องและให้มีการจัดทำบัญชีต่าง ๆ เป็นปัจจุบัน

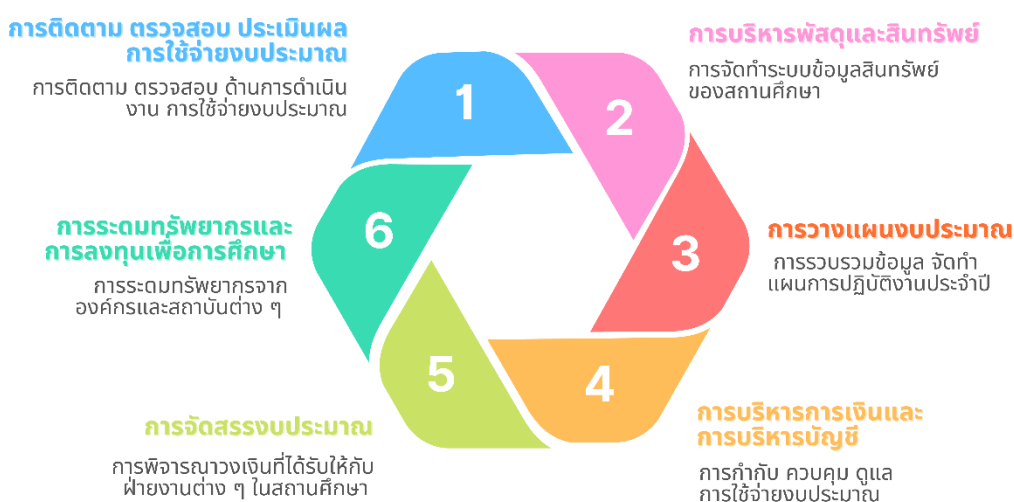
5.2.1.5 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะมีการพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตาม แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กำหนดการจัดสรรงบประมาณ ในสถานศึกษา เมื่อได้รับงบประมาณศึกษาข้อมูลการจัดสรรงบประมาณแจ้งผ่านเขตพื้นที่การศึกษา แฉงให้สถานศึกษาทราบในเรื่องนโยบาย แผนพัฒนา หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการจัดสรร งบประมาณ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทนา สมิงไพร (2558) ได้ศึกษาในเรื่อง การศึกษา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นกันว่าการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมสามารถ ดำเนินการได้คือ การจัดสรรงบประมาณ

5.2.1.6 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ มีการดำเนินการ ด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ ซึ่งสอดคล้องกับ จันทร์จิรา โชติพิบูลย์ และสุรางคณา มัณยานนท์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานด้านงบประมาณ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ไม่มีแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ผู้บริหารขาดการวิเคราะห์ แหล่งทรัพยากรบุคคลหน่วยงานที่มีศักยภาพในการสนับสนุน ขาดการเชิดชูเกียรติให้กับหน่วยงาน ภายในและภายนอกที่สนับสนุนทุนการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนและครูขาดการศึกษากฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ อาชีวะห้วานี (2557) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา พบว่าปัญหามากที่สุดคือ การจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา โดยกำหนดวิธีการแหล่งการสนับสนุนเป้าหมาย เวลาดำเนินการและ ผู้รับผิดชอบ รองลงมา คือ การเสนอแผนการระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่การศึกษา กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจึงสรุปการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นดังภาพที่ 5.1 ดังนี้

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ภาพที่ 5.1 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อวางแผนการใช้งบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละหมวด โดยการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการ มีการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณ กฎ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สำหรับครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณอยู่เสมอ และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารงบประมาณ เช่น ความพอเพียง การเกษตร เพื่อช่วยแบ่งเบาการใช้งบประมาณบางส่วนลงได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารทรัพยากร การพัฒนากิจการนักเรียน สังกัดเทศบาล และ เพิ่มเติมในรายละเอียดของงบประมาณในแต่ละด้านว่า งบประมาณด้านใดบ้าง ก่อให้เกิดประโยชน์กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านนั้น ๆ และด้านใด ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานเพิ่มเติมต่อไป

5.3.2.2 ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่มีอิทธิพลในทางตรงและทางอ้อมในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงาน ด้านวิชาการ หรือด้านอื่น ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กับการบริหารงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปปรับปรุงหรือสนับสนุนการเรียนการสอนภายใน โรงเรียนได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

- กิติมา ปรีดีติลล. (2550). การบริหารการเงินโรงเรียน : หลักการและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิทย์การ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่) 2 พ.ศ.2545. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฎกระทรวง. (2550). กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. ราชกิจจานุเบกษา.
- เกตุจันทร์ทา ศรีวะระมย์. (2560). กลยุทธ์การบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ชนิษฐา ยศเมฆ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพ ผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- คณาพจน์ พิสุทธิธรรมาภรณ์. (2551). สภาพปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จารุวรรณ มาเต็น. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์จิรา โชติพิบูลย์ และสุรางคนา มัณยานนท์. (2565). การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- จิรนนท์ สมน้อย. (2559). การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชุติมา พวงทอง. (2563). แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- เชิดชัย มีคำ. ม.ป.ป. คู่มือปฏิบัติงานคลัง. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- ชาญทอง โพธิ์สมศรี. (2553). การพัฒนาบุคลากรงานการเงินวิทยาลัยการอาชีพพล อำเภพล จังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุบรี ม่วงกุง. (2558). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ณรงค์ สัจพันธ์. (2543). การจัดทำ อนุมัติ และบริหารงบประมาณแผ่นดิน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ. บริษัทพิพิธการพิมพ์.

- ณัฐพร นาคสุวรรณ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2021) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม Journal of Roi Kaensarn Academi Vol.
- ณัฐพงศ์ รัตนรังษี. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โรงเรียนวัดศรีเมืองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- ดริณภพ เย็นวัฒนา. (2562). สภาพปัญหาแนวทางการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เดช ดอนจันทร์โคตร. (2550). การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิพรัตน์ จันทนา. (2552). การบริหารงบประมาณโดยใช้วัฏจักรเดมมิ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทนา สมิงไพร. (2558). การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปาริตา ศุภการกำจร. (2557). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- เพ็ญพรรณ บางอร. (2562). แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสพเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน, สำนักนายกรัฐมนตรื. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ. อักษรเจริญทัศน์.
- วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2556). การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 9. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิเชียร สุรินทร์. (2559). การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพร สิทธิวงศ์. (2562). การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สัมมา รณิธย์. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- เสนห์ เหล่าเสนา. (2544). ความพร้อมและความคาดหวังต่อการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดชัยภูมิ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพมหานคร. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2565). *โครงสร้างการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2565, จาก: <https://shorturl.asia/WFJVt>.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรศักดิ์ ชัยนาง. (2550). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). *การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภัสรีญา บัวเกตุ. (2558). *การรับรู้ของครูต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- สุภาพร ศรีชนะเนตร. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- สุรวุฒิ ตั้งดี. (2558). *การศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- แสงเทียน จิตรโชติ. (2560). *แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาส ในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย*
- อาชีวะหิ วานี. (2556). *ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อาชีวะหิ วานี . (2557). *ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3*. สารนิพนธ์ ค.ม. การบริหารการศึกษา. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- อรพรรณ พรสีมา. (2546). *รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรรโรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. กรุงเทพฯ. วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.

- เอกภาพ มานะยิ่ง. (2549). *ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่อการระดมทุนเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- อุทัยวรรณ ภูพานไร่. (2551). *การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- อุไร วงศ์คำแสง. (2551). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานการเงิน บัญชี และพัสดุ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเงิน บัญชี และพัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. มหาวิทยาลัยบูรพา.*

2. ภาษาอังกฤษ

- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Deborah, I.F. (2013). *Efficient Financial Management in Rural School: Common Problems and Solutions from the Field*. *Dissertation Abstract International*, 42(05), 1442- A. Retrieved January 25, 2019, from <http://search.proquest.com/docview/588413674?accountid=25430>.
- Glickman, C. D. (2001). *Supervision of Instruction: A developmental Approach*. (5th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Jerome, J. M. (2005). *Efficiency of fiscal Allocations in site - based Empowered schools*. Las Vegas: University of Nevada.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size of Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*.
- Mahabir, I. K. (2003). *Exploring Education Needs and Resources for Children Living in Poverty*. *Dissertation Abstracts International*, 63(8), 2811 - A.
- Melkers, J. & Mhatre, P. (2013). *Use and the effects of using performance measures for budgeting management and reporting: case study state of wisconsin*. *Dissertation Abstract International*, 37(54), 721-A. Retrieved March 9, 2019, from <http://search.proquest.com/docview/453218651?accountid=34251>.
- William, J.E. (2013). *Linking strategic planning' budgeting, and financial resource allocation in California community colleges*. *Dissertation Abstracts International*, 63(5), 1637, Retrieved June 22, 2019, from <http://pqdd.sinica.edu.tw/twdaoapp/servlet/advanced?query=3054266>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2

วิทยานิพนธ์เรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. การทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากท่าน จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และหากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อได้ที่นางสาวทิชากร ใช้บางยาง โทร. 0885866282

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความเมตตาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวทิชากร ใช้บางยาง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ตรงตามข้อมูลของท่าน
ข้อที่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1 เพศ

ชาย

หญิง

2 ระดับการศึกษา

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โปรดอ่านและพิจารณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 มีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด

4 มีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก

3 มีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง

2 มีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย

1 มีการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2	ระดับการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนงบประมาณ						
1	ท่านมีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา					
2	ท่านมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา					
3	ท่านมีการวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอขอเงินงบประมาณ					
ด้านการบริหารการเงินและการบริหารบัญชี						
4	ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ					
5	ท่านมีการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน					
6	ท่านมีการตรวจสอบการบริหารการเงิน และการบริหารบัญชี					
ด้านการจัดสรรงบประมาณ						
7	ท่านมีการพิจารณาเงินที่ได้รับให้กับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์						
8	ท่านได้การจัดทำระบบข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา					
9	ท่านมีการจัดหาพัสดุ กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะจัดซื้อจัดจ้าง					
10	ท่านมีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา					
11	ท่านมีการจัดการผลประโยชน์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา						
12	ท่านมีการระดมทรัพยากรจาก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ					
13	ท่านมีการดำเนินการด้านกองทุน ต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา กองทุนสวัสดิการ					
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ						
14	ท่านมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ					
15	ท่านมีการจัดทำข้อสรุปการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ					
16	ท่านมีการรายงานผลการดำเนินงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหาร
งบประมาณของสถานศึกษา

1. ปัญหาที่ท่านพบในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

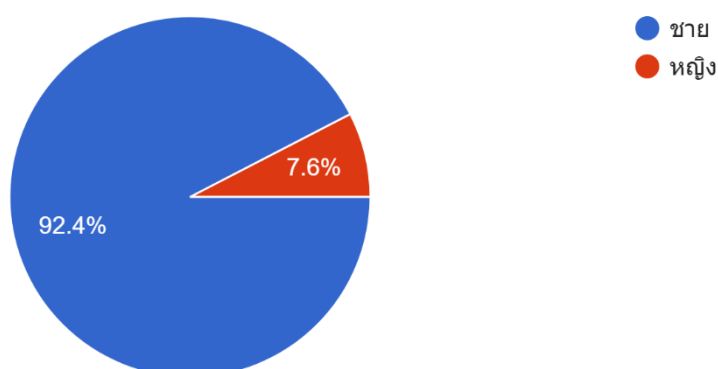

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 2

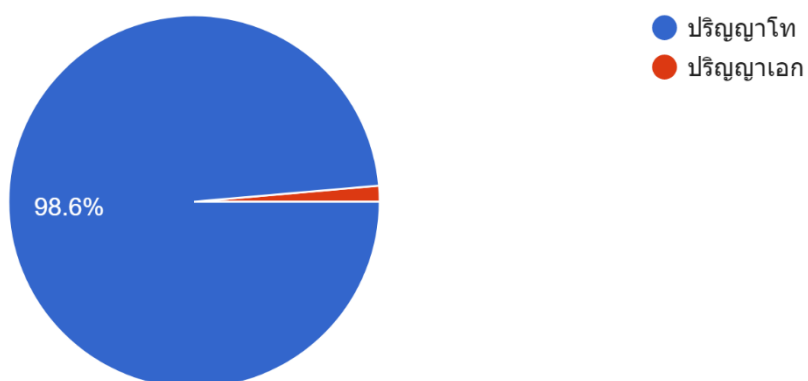
เพศ

คำตอบ 145 ข้อ

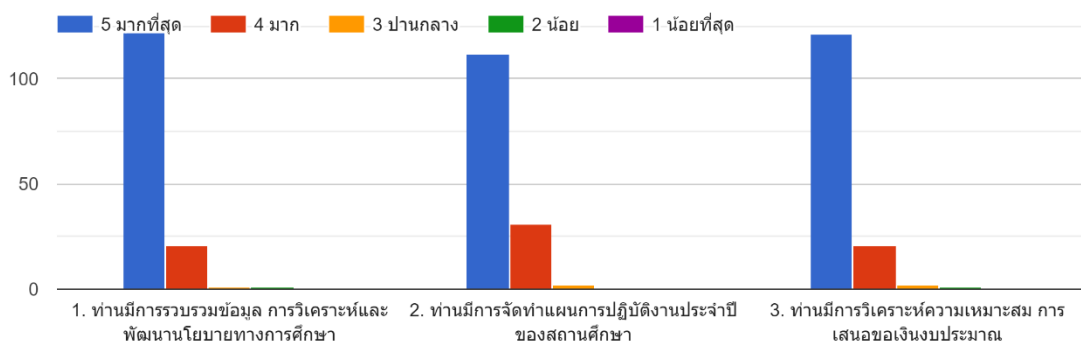
ระดับการศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

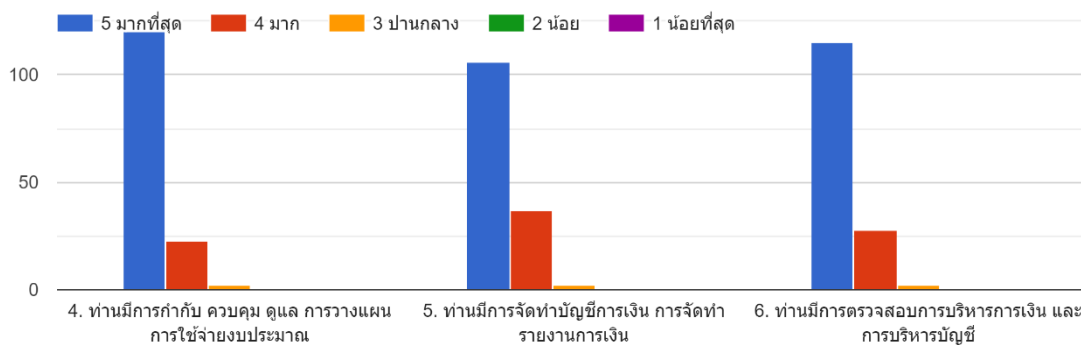

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

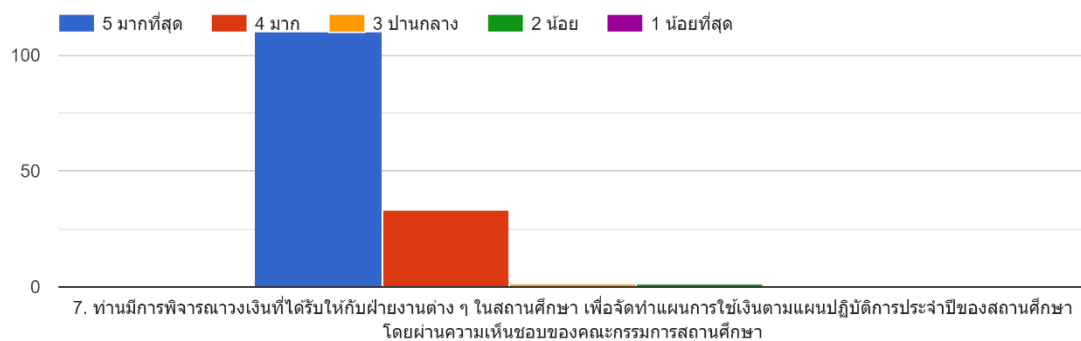
ด้านการวางแผนงบประมาณ

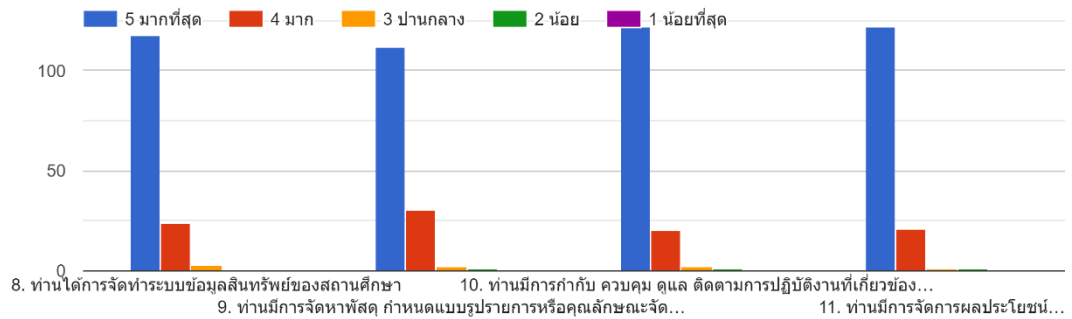
การบริหารการเงินและการบริหารบัญชี

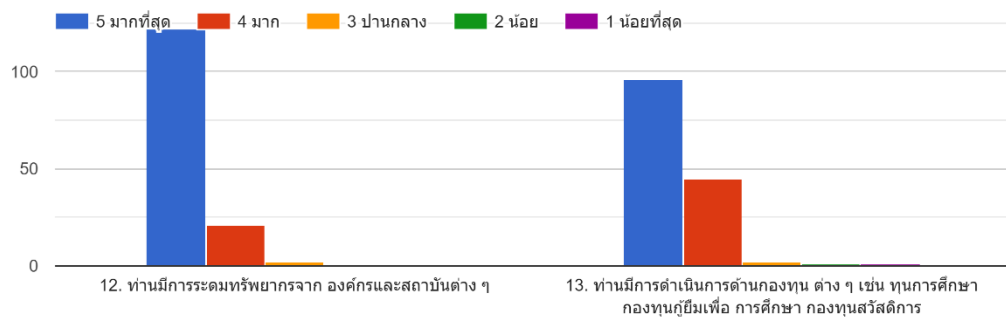
การจัดสรรงบประมาณ

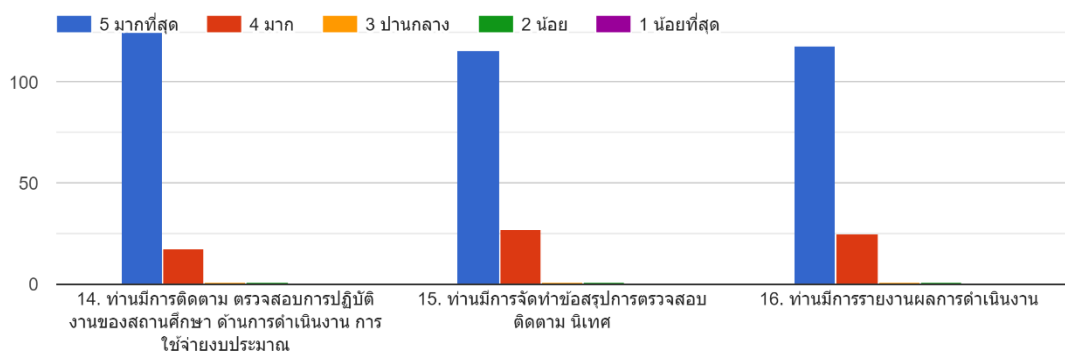
การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ตอนที่ 3 ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา ของการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

งบประมาณไม่เพียงพอ

ไม่พบ

งบไม่เพียงพอ

งบน้อย

ไม่มี

ไม่มีงบ

-

ขอยาก

งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

งบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัดมีจำกัด จึงอยากต่อการพัฒนาสถานศึกษา

งบประมาณน้อย จำกัดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

งบประมาณไม่พอ

การติดตามใบเสร็จ

-

การติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

การเบิกเงินโครงการต่างๆเบียดมาก

งบประมาณที่ภาครัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหาร

งบประมาณที่ได้รับน้อยเกินไป

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

งบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหาร และชุมชนมีฐานะยากจนไม่สามารถระดมทุนเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ

การจัดทำเอกสารด้านการเงินไม่เป็นปัจจุบัน

การจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนขนาดเล็กนั้นยังไม่เพียงพอต่อการบริหาร

การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการต่างๆ มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก การจัดทำเอกสารด้านการเงินไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรขาดความรู้เรื่องของกฎระเบียบ

การจัดการงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง

กองนโยบายและแผนให้จัดทำข้อมูลงบประมาณเข้า และมีความเร่งรีบมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาในการตรวจสอบ การอบรมการบันทึกข้อมูลงบประมาณในระบบบัญชี 3 มีติดขัดกับการอบรมอื่นทำให้ไม่สามารถอบรมได้และไม่มีเวลาอบรมให้กับผู้จัดทำค่าของงบประมาณเข้าใจถึงวิธีการเขียนค่าของงบประมาณ

ไม่พบปัญหา

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ความคิดเห็นของครูที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ขัดแย้งกัน ทำให้การทำงานไม่ราบรื่น

งบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน

งบประมาณที่โรงเรียนได้รับนั้น ไม่เพียงพอต่อการบริหาร

งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ

งบประมาณที่ได้รับนั้นยังน้อยเกินไป ไม่พอต่อการบริหาร

งบไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

งบประมาณไม่เพียงพอในการทำงาน

งบประมาณในการจัดทำโครงการต่างๆไม่เพียงพอ

งบประมาณที่จัดสรรให้โรงเรียนขนาดเล็กนั้นไม่เพียงพอต่อการบริหารโรงเรียน

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ขาดงบประมาณ (มีไม่เพียงพอ)

ปัญหาที่พบคือ งบประมาณน้อย ไม่พอสำหรับการจัดทำตามแผน หรือโครงการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น

งบประมาณในการทำงานไม่เพียงพอ

งบประมาณที่ได้รับในการบริหาร ไม่เพียงพอ

งบประมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับยังไม่เพียงพอต่อการนำไปบริหารงาน

-

งบประมาณน้อยเกินไป

งบน้อยเกินไป

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

งบไม่พอ

-

ขาดการทำงานที่ต่อเนื่องเพราะงบไม่พอ

งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการทำงาน

งบประมาณที่มากถึงโรงเรียนน้อยมาก โรงเรียนขนาดเล็ก งบประมาณยิ่งน้อย

งบน้อย ลำบาก

งบน้อย ไม่มีงบ ขอยาก

ขอยาก

งบน้อยไป

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ถูกตัดงบ

ไม่มีงบประมาณ

งบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กไม่เพียงพอ

ไม่มีงบ มีก็ขออย่างมาก

ไม่มีงบ ขอยาก

ไม่มีงบ ขอยาก

งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับนั้นไม่พอต่อการบริหาร

งบประมาณน้อย ไม่พอต่อการบริหาร

ของงบประมาณแยกมาก

ปัญหาที่ท่านพบ ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ไม่มีงบ มีก็ขออย่างมาก

ไม่มีงบ ขอยาก

ไม่มีงบ ขอยาก

งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับนั้นไม่พอต่อการบริหาร

งบประมาณน้อย ไม่พอต่อการบริหาร

ของงบประมาณแยกมาก

ไม่มีงบ

งบไม่พอที่จะใช้บริหารงาน

งบประมาณที่ได้มาไม่เพียงพอ

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

-

ไม่มี

ระดมทุน

ใช้งบตัวเอง

-

ไม่มี ปล่อยผ่าน

ระดมทุนจากภายนอก

ไม่มีปัญหา

ของบสนับสนุนจากศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่น

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

แบ่ง จัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละหมวด

ลำดับความสำคัญการใช้งบประมาณ

ระดมร้านค้าที่ออกใบเสร็จได้ตามระเบียบ

-

มีการกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติงาน

พูดคุยในที่ประชุม

ติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

ระดมทุนจากทุกภาคส่วน

จัดตั้งผ้าป่าเพื่อระดมทุนจากชุมชน ศิษย์เก่า

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ระดมทุนจากภาคส่วนอื่นๆ เช่น ศิษย์เก่า ภาคเอกชน

จัดการระบบเพื่อนำมาใช้ให้ง่ายต่อการดำเนินการเอกสาร จัดอบรมเจ้าหน้าที่ในการจัดทำเอกสาร

ใช้การระดมทุน จัดทำผ้าป่า จากศิษย์เก่า ภาคเอกชน ชุมชน

วางแผนการใช้งบประมาณ ระดมทุนจากทุกภาคส่วน

ก่องนโยบายและแผนครกำหนดเวลาให้มากกว่านี้จะได้มีเวลาตรวจสอบ และก่อนจัดอบรมควรมีการสำรวจตามหน่วยงานก่อนว่ามีภารกิจอื่นหรือไม่

ปรับเปลี่ยนทัศนคติของทั้งสองฝ่าย รับฟังความคิดเห็น และคอยกำกับช่วยเหลือ

การบริหารงบประมาณยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปในลักษณะของวงเงิน มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ ของสถานศึกษา ให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับ วิเคราะห์แนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ และควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผน

จัดสรรงบประมาณ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่จะเกิดต่อนักเรียนสูงสุด

ใช้การระดมทุนจากชุมชน ภาคเอกชน จัดตั้งผ้าป่าเพื่อการศึกษา และน้อมนำศาสตร์พระราชาเข้ามาใช้ในการบริหารงบประมาณ เช่นความพอเพียง การเกษตร เน้นความยั่งยืนและยาวนาน

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี วิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณแต่ละโครงการ มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

จัดให้มีการระดมทุนจากทุกๆทาง ทั้งชุมชน เอกชน

ระดมทุนในหลายวิธี เช่นจัดตั้งผ้าป่าเพื่อการศึกษา จัดโครงการศิษย์เก่าวิ่งช่วยน้อง

จัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา

เรียกรายกองทุนเพื่อการศึกษา

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ใช้งบส่วนตัว

ทำผ้าป่า

วางแผนการใช้งบประมาณ และระดมทุนจากภายนอก

ระดมทรัพย์จากผู้ปกครอง

โรงเรียนต้องการระดมทุนจากภายนอก ทั้งการจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา การระดมทุนจากเอกชน เพื่อให้ได้ใช้งบประมาณเพิ่มเติม

ระดมทุนโดยการขอผ้าป่า

จัดตั้งผ้าป่าเพื่อการศึกษา

แนวทางการแก้ปัญหาคือ ดำเนินการในโครงการที่จำเป็นและสำคัญที่สุดก่อน และระดมทุน จัดตั้งผ้าป่า จากภายนอก

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ออกเอง

ออกเอง/ระดมทุนจากผู้ปกครอง

ระดมทุนเพื่อการศึกษา

ขอผ้าป่า

ใช้การระดมทุนจากเอกชน ชุมชน ศิษย์เก่า

ระดมทุนจากผู้ปกครอง

ขอผ้าป่าจากศิษย์เก่า

วางแผนการใช้งบประมาณ โดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทำผ้าป่าเพื่อระดมทุน

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

จัดป่าป่าเพื่อการศึกษา

หากเรามีการวางแผน วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณที่ดี จะทำให้งบประมาณที่ได้รับนั้นเพียงพอและเกิดประโยชน์สูงสุด

ต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ต้องทำเอกสารให้เป็นปัจจุบันเสมอ

ยึดหลักโปร่งใส ตรวจสอบได้ ต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณ ทำเอกสาร บัญชีให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

-

ถ้าไม่มากเกินไปใช้งบตัวเอง

-

จัดทำป่าป่าเพื่อการศึกษา /หากไม่มากก็ใช้ทุนตัวเอง

ใช้การระดมทุนจากชุมชนและศิษย์เก่า

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ใช้เงินส่วนตัว รับบริจาค

รับบริจาค

รับบริจาค เงินส่วนตัว

ขอรับบริจาค งบส่วนตัว

งบส่วนตัว

แก้ไขไม่ได้ ปลดปล่อยผ่าน

ขอรับบริจาค ระดมทุนจากภายนอก

แก้ไขไม่ได้ ปลดปล่อยผ่าน

ขอรับบริจาค หรือระดมทุนทางการศึกษา

แนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่านใช้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

คำตอบ 145 ข้อ

ระดมทุนทางการศึกษา

ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ ปลดปล่อยผ่าน

แก้ไขไม่ได้ ปลดปล่อยผ่าน

ปลดปล่อยผ่านแก้ไขไม่ได้

แก้ไขไม่ได้

ระดมทุน

ไม่แก้ไข

ขอรับบริจาค ระดมทุนจากชุมชน ศิษย์เก่า

ระดมทุนด้วยการจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายเศรษฐศักดิ์ ฝ้ายทรัพย์
  - ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
  - ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรพิทยา
2. นายดวงดี ภารา
  - ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
  - ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนายม
3. นายชัชรากร ขำทิพย์พาทย์
  - ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
  - ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๓ หมู่ ๒๒ ตำบลโนนเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐๑
โทร. ๐ ๔๓๒๙ ๑๔๘๙ โทรสาร. ๐ ๔๓๒๙ ๑๔๐๒
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๑๔/ว๐๔๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายเศรษฐศักดิ์ เฝ้าทรัพย์

ด้วย นางสาวทิชากร ใช้บางยาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๐๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
(SCHOOL BUDGET MANAGEMENT UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 2)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการ
วิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

วัดบวรนิเวศน์ กรุงเทพมหานคร
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐๑
โทร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๑๑๑ โทรสาร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๑๑๒
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๔๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายดวงดี ภารา

ด้วย นางสาวทีซากร ใช้บางยาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๕๔๐๔๓๒๐๐๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
(SCHOOL BUDGET MANAGEMENT UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 2)” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการ
วิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุตฺถิชฺฉิตฺตวัน, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๘/๒๓ หมู่ ๒๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๓๐๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๒๑ ๑๙๙๙ โทรสาร ๐ ๔๓๒๑ ๗๙๒๑
www.mhu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๔๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายข้าราชการ ข้าราชการ

ด้วย นางสาวทิชากร ใช้บางยาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๐๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
(SCHOOL BUDGET MANAGEMENT UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 2)” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการ
วิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุจริยวัฒน์, ผ.ศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวทิชากร ใช้บางยาง ๐๘๘-๕๕๖๖๒๘๖

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบประเมินกับจุดประสงค์

ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ค่า IOC ทั้งฉบับ = 1.00

ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามการการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=รวมF รวมD รวมA รวมB รวมC รวมE รวมทั้งหมด
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ **Descriptives**

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
รวมF	145	4.8046	.40557
รวมD	145	4.7931	.41703
รวมA	145	4.7954	.38327
รวมB	145	4.7701	.36960
รวมC	145	4.7379	.50029
รวมE	145	4.7207	.46725
รวมทั้งหมด	145	4.7703	.37104
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=F1 F2 F3 รวมF
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ **Descriptives**

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
F1	145	4.84	.436
F2	145	4.78	.478
F3	145	4.79	.470
รวมF	145	4.8046	.40557
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=D1 D2 D3 D4 דגרה
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
D1	145	4.79	.455
D2	145	4.74	.511
D3	145	4.81	.471
D4	145	4.82	.451
דגרהD	145	4.7931	.41703
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=A1 A2 A3 דגרהA
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
A1	145	4.82	.451
A2	145	4.76	.461
A3	145	4.81	.476
דגרהA	145	4.7954	.38327
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=B1 B2 B3 מארB
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
B1	145	4.81	.425
B2	145	4.72	.482
B3	145	4.78	.448
מארB	145	4.7701	.36960
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=C1 מארC
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
C1	145	4.74	.500
מארC	145	4.7379	.50029
Valid N (listwise)	145		

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=E1 E2 Eגר  
/STATISTICS=MEAN STDDEV.
```

→ Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
E1	145	4.83	.414
E2	145	4.61	.626
Eגר	145	4.7207	.46725
Valid N (listwise)	145		

ภาคผนวก จ
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try-out)

/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

→ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.982	16

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๗๑๓

๗ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒

เนื่องด้วย นางสาวทิชากร ใช้บางยาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๐๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒”
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูล ทาชา
เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
อีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาต
ใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุตฺถิจริยวิฑฺฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวทิชากร ใช้บางยาง ๐๘๘-๕๘๖๖๒๘๒

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : นางสาวทิชากร ใช้บางยาง
- วัน เดือน ปีเกิด : 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2530
- ชาติภูมิ : จังหวัดนครราชสีมา
- ที่อยู่ปัจจุบัน : โรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่ หมู่ 2 ตำบลสระพัง อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
- สถานที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่
สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
- การศึกษา**
- พ.ศ. 2548 : สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสุนารีวิทยา ตำบลนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. 2553 : สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขา
วิศวกรรมไฟฟ้า-ไฟฟ้ากำลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- พ.ศ. 2562 : สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- หน้าที่การงานปัจจุบัน**
- พ.ศ. 2564-ปัจจุบัน : ครู โรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ